

Голос України



ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 164 (3414)

СУБОТА, 4 вересня 2004 року

Завтра — День підприємця

Процвітання всім, хто вміє досягати оптимальних цілей у своїй справі

Вітаю з Днем підприємця, який вважають своїм святом дедалі більше громадян України. Вже сам факт його встановлення є виявом і наслідком масштабів, глибини та необоротності перетворень, що відбуваються у нашій державі за роки її незалежності.

Підприємництво, економічна свобода та ініціатива, прагнення до успіху скрізь і завжди були й залишаються як потужним рушієм та прискорювачем суспільного прогресу, так і важливим чинником удосконалення людської особистості. Ми вже маємо можливість переконуватися в цьому і на власному досвіді: бізнес, а насамперед малий та середній, неухильно нарощує свій внесок у розв'язання актуальних суспільних проблем, примножує енергію зростання економіки та соціальної сфери. Принципово важливий результат цього процесу — формування середнього класу, що є однією з несучих конструкцій суспільства, гарантів стабільності його життя, динаміки та передбачуваності поступу.

Українські парламентарії налаштовані на дальше розширення й удосконалення правової бази діяльності та розвитку, законодавчої підтримки і захисту вітчизняного підприємництва, зняття бар'єрів і перепон на його шляху.

Бажаю успіхів та процвітання всім, хто вміє досягати оптимальних цілей у своїй справі, органічно поєднує власні ділові інтереси із загальнонаціональними.

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.



Він бачить і відчуває життя краще за багатьох видючих і справи свої веде так, що після тринадцяти років сліпоти став не безпомічним калікою, а визнаним майстром у світі мистецтва, щасливою людиною, успішливим бізнесменом, який — хоч як парадоксально це звучить — сьогодні не має жодних проблем у житті. Він любить світ, вірить не в удачу, а в самого себе і мріє про той день, коли до нього має повернутися зір. Якщо хочеш бути щасливим — будь...

Дмитро Дідоренко **(на знімку)** — лауреат премії імені Архипа Куїнджі в галузі образотворчого мистецтва, володар статуетки «Ніка», медалі і диплома від Міжнародного клубу рекордсменів, член Міжнародної федерації «Професійно-творча спілка художників Росії». З 1988 року він створив більш як 1000 живописних і графічних картин, які знаходяться нині у приватних колекціях у 19 країнах світу, а також у зібраннях галерей і музеїв Харкова, Донецька, Москви та інших міст. Він брав участь у більш як 50 виставках, половина з яких — персональні.

Закінчення матеріалу

Сліпий художник, що вічно малює, і успішливий бізнесмен

на 4-й стор.

Фото Миколи КОСОГО.

Національній збірній команді України на XII Параолімпійських іграх у Греції

Шановні друзі!

Ви вирушаєте до Греції, щоб помірятися силами зі спортсменами-параолімпійцями інших країн, продемонструвати перед світом свою майстерність, вправність, стійкість, витривалість, міцність духу і волю до перемоги, відстояти честь і славу України.

Параолімпійський рух об'єднує жителів планети в ім'я утвердження добра, миру, дружби і взаєморозуміння, усвідомлення того, що кожен має однакові права на повноцінне життя, на всі види людської діяльності, зокрема на те, щоб випробувати свої сили і можливості у спортивних змаганнях.

Це благородна мета. За її практичним здійсненням у світі оцінюють рівень цивілізованості країни. Наша держава всіляко підтримує параолімпійські ідеали, створює умови для розвитку спорту інвалідів.

Спортивні арени Афін ще не охолонули від гарячих баталій XXVIII Олімпіади, де українські спортсмени здобули 9 золотих і 14 срібних та бронзових медалей, піднявши Україну до рівня провідних спортивних держав. Хай цей приклад надихає вас у нелегкій боротьбі.

Ми, ваші співвітчизники, віримо у вас. Глибоко переконані, що на Параолімпійських іграх — святі мужності і спортивної доблесті — ви зумієте виявити найкращі бійцівські якості, силу духу, націленість на найвищий результат і повернетесь додому переможцями. Пам'ятайте: вся Україна — від Донбасу до Карпат, від Полісся до Криму — буде поруч з вами.

Бажаю успіхів у виконанні високої місії. Спортивних вам звитяг, яскравих перемог і успіхів у житті.

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

Обмін думками з послами країн ЄС

Учора відбулася чергова зустріч Голови Верховної Ради Володимира Литвина з послами країн — членів Європейського союзу. Під час розмови йшлося про подальшу інтеграцію нашої держави до європейських структур, аналізувалися її відносини з ЄС. Відбувся також обмін думками щодо внутрішньополітичної ситуації в Україні, зокрема щодо перебігу президентської кампанії. Володимир Литвин виклав своє бачення процесів, що відбуваються, а також поінформував співрозмовників про поточні завдання, які стоять перед Верховною Радою України.

У НОМЕР

Книжковий форум у Тернополі

Книговидавці з усієї України з'їхалися до Тернополя, де відбувався другий Всеукраїнський книжковий форум. Нині у нашій державі спостерігається справжній книжковий бум. Тернопільські видавці за обсягом поліграфічної продукції — на лідируючих позиціях, особливо з випуску підручників. Потужні поліграфічні підприємства мають медична та академія народного господарства.

Під час форуму відбудуться виставки книжкової графіки художників Тернопілля, унікальних видань з фонду обласного краєзнавчого музею, літературно-мистецьке дійство «Українська книга у III тисячолітті», нагородження за кращі видання. А в обласних бібліотеках презентують книги земляків, які вже пішли із життя, — «Розвидень» Івана Горбатого і «Сонячну симфонію» Мар'яни Рудакевич. Вірші 17-річної Мар'яни, котра трагічно загинула, батьки знайшли вже після її смерті. Стараннями батька і її подруги вони побачили світ, **повідомляє наш власний кореспондент Любов ЛЕВИЦЬКА.**



У Голлівуді відбувся XII чемпіонат світу з виконавських мистецтв, який зібрав більш як дві тисячі учасників із 50 країн світу. Представниця України — мешканка закарпатського міста Виноградів Ірина Ярина — стала найкращою в номінації «вокал». Вона отримала золотий кубок і звання «найкраща співачка світу». В інших номінаціях Ірина завоювала три срібні й одну бронзову медалі. Талановитій українці в Голлівуді запропонували контракт.

На знімку: **на сцені закарпатська співачка Ірина Ярина.**

Фото Сергія ГУДАКА (Укрінформ).

Борги погашають

На багатьох підприємствах Запорізької області місяцями, а то й роками працівники не отримують заробітну плату, сумарний борг з якої нині становить більш як 41 мільйон гривень. За словами голови профспілкового комітету КП «Запоріжелектротранс» Заура Каргієва, борги з заробітної плати на підприємстві повністю ліквідовано. Це вдалося зробити завдяки державним субвенціям, а також кредиту майже в 2 мільйони з міської казни. Ще 250 тисяч гривень було виділено з внутрішніх резервів, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр ВОРОТІЛОВ.**

«Журавлик» полетів. До «Артеку»

Новий навчальний рік 40 учнів кам'янець-подільської хорової школи розпочали в Міжнародному центрі «Артек». Народну дитячу хорову капелу «Журавлик», яка діє на базі цього мистецького закладу, запрошено на сьомий Міжнародний конкурс-фестиваль імені Георгія Струве «Артеківські зорі», де Україну представлятиме лише чотири дитячі хорові колективи.

Для кам'янецьких «журавлят» це — нагорода за перемогу в міжнародному конкурсі «Весняні голоси», що відбувся в Тисмениці. Для колективу, яким керує Іван Нетеча, така поїздка вже не перша: маршрути «Журавлика» пролягали до Іспанії, Польщі, Болгарії, Німеччини, де за виконання духовної класики та народних пісень юних співаків завжди викликали на біс, **повідомляє наш власний кореспондент Віра ШПИЛЬОВА.**

Переоцінка цінностей

У червні—серпні через митний кордон України проїхало на 35 відсотків більше іноземних авто, ніж торік. Нами дедалі активніше цікавляться туристи і підприємці.

Про це повідомив на брифінгу директор департаменту митного контролю Держмитслужби Сергій Семко. На його думку, приємна статистика — результат запровадження спрощених процедур митного контролю і приведення митного законодавства у відповідність до світових стандартів.

Однак 240 кримінальних справ, порушених за вісім місяців, свідчать про те, що не всі до нас їдуть з добрими намірами. Більш як половина з них стосується контрабанди продовольчих та промислових товарів, третина від загальної кількості — наркотиків, 20 відсотків —зброї і набоїв, 12 відсотків — художніх цінностей.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Адольф-Вільям Бугро (1825—1905 рр.).

Відпочинок на жнивах (1865 р.)

Полотно, олія.

Музей мистецтв, Філбрук.



КРИМІНАЛ

Скоєно замах на одного з керівників ринку «Троєщина»

Учора о 5-й годині 45 хвилин у під'їзді багатоповерхівки на столичному проспекті Радянської України спрацював закладений у поштову скриньку вибуховий пристрій, унаслідок чого одержав поранення перший заступник директора речового ринку «Троєщина» Сергій Алісіменко, **повідомляє УНІАН** з посиланням на начальника ЦГЗ ГУ МВС України в місті Києві Дмитра Андреєва . Потерпілого госпіталізовано з черепно-мозковою травмою, контузією, опіками тіла та осколковими пораненнями. За висновками медиків, стан його здоров'я задовільний. За попередніми оцінками правоохоронців, потужність вибухового пристрою становила майже 100 грамів у тротиловому еквіваленті.

Вл. інф.

До відома народних депутатів України

Відповідно до статті 83 Конституції України відкриття шостої сесії Верховної Ради України четвертого скликання відбудеться 7 вересня 2004 року о 10-й годині ранку в сесійному залі Верховної Ради України (місто Київ, вулиця М. Грушевського, 5).

Ах, Одеса, перлина біля моря!

Мешканці Південної Пальміри відзначили 210-у річницю від дня народження свого міста.

В Одеси щороку є дві події, що змушують вийти на вулиці, площі, у парки і сквери сотні тисяч її мешканців, до яких прилучаються ще й численні гості з усього світу. Це — Гуморина 1 квітня і День міста 2 вересня.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.



Балаклава святкує 2500-річчя з дня свого заснування

Зрив роботи ВР — цілком вірогідний сценарій

Учора в парламенті відбулося засідання громадсько-політичної консультативної ради при Голові Верховної Ради України, до якої входять представники недержавних громадських організацій.

Такі зустрічі, сказав Володимир Литвин, дають можливість обмінятися думками про події в Україні напередодні виборів. Як повідомив прес-секретар Голови Верховної Ради України Ігор Сторожук, під час засідання Володимир Литвин заявив: серед різноманітних сценаріїв розвитку подій у парламенті два домінують. Перший — певні групи намагатимуться використати парламентську трибуну в передвиборних цілях. Другий — інші політичні сили протидіятимуть цьому, можливо, аж до зриву роботи ВР. Водночас, переконаний В. Литвин, саме у період виборчого процесу, як ніколи раніше, важливою є конструктивна робота парламенту і його виважена позиція, що повинна сприяти зміцненню стабільності у суспільстві.

Учасники зустрічі обговорили взаємодію громадських організацій з Центральною виборчою комісією та результати громадського моніторингу виборчої кампанії. Зокрема, член ЦВК Микола Рибачук поінформував, що Центрвиборчком, можливо, ініціюватиме внесення змін до закону про вибори Президента України щодо залучення представників українських громадських організацій до участі у виборчому процесі як спостерігачів.

На думку учасників засідання, потребує розв'язання питання про правове забезпечення діяльності громадських організацій. Співрозмовники також зазначали, що, за даними досліджень таких громадських організацій, як Академія української преси, комітет «Рівних можливостей», діяльність забосів масової інформації у висвітленні виборчих перегонів та представлення позицій кандидатів у президенти є збалансованою. Учасники громадсько-політичної ради також обговорили результати моніторингу дотримання виборчого законодавства, прав людини та проведення «екзит-полів» (тобто опитувань) під час виборів президента.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин наголосив на тому, що «президентом України повинен стати той, кого обере український народ» і висловився за «активніше застосування парламентських механізмів збереження безпосередньої демократії».

За результатами засідання громадсько-політичної ради при Голові Верховної Ради України прийнято рекомендації, які буде направлено парламентським комітетам, міністерствам і відомствам.

Юліана ШЕВЧУК.

Підтримка Києва підштовхне гвінейську економіку?



Гвінея цікавить Україну і з політичної, і з економічної точок зору. На цьому під час учорашньої зустрічі з міністром закордонних справ, міжнародного співробітництва та франкофонії Республіки Екваторіальна Гвінея Пастором Міча Ондо Біле наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин. На його думку, «найкраща підтримка полягає у виробленні конкретних програм співпраці». Зокрема, в галузі енергетики, транспорту, судноплавства, медицини тощо. За словами В. Литвина, парламенти обох країн мають попрацювати над створенням правової бази україно-гвінейських відносин.

Як повідомив прес-секретар Голови ВР Ігор Сторожук, під час зустрічі Володимир Литвин зауважив, що «нам потрібно багато працювати над розвитком двосторонніх відносин. Цьому сприятиме і встановлення контактів на рівні парламентів обох країн». В. Литвин через П. Біле передав запрошення голові гвінейського парламенту відвідати Україну на чолі офіційної делегації.

У свою чергу, П. Біле зазначив, що Гвінея дуже зацікавлена у співпраці з Україною в різних сферах. На його думку, підтримка України може дати поштовх гвінейській економіці.

Україна приділяє велику увагу розвитку зв'язків із країнами Африканського континенту, на доказ чого зростає і кількість наших посольств на цьому континенті. На думку Голови ВР, візит П. Біле сприятиме активізації двосторонніх відносин та співпраці України з країнами екваторіальної Африки.

Фото Олександра **КЛИМЕНКА.**



Контингент виводитимуть, але поступово

Американська сторона пообіцяла свою підтримку процесу співпраці між Україною та урядом Іраку, а також залученню українських підприємств до повоєнної розбудови цієї країни. Про це, як повідомляє прес-служба Кабінету Міністрів України, було заявлено після зустрічі Віктора Януковича та посла США в Іраку Джона Негропонте. В. Янукович повідомив журналістам про досягнення домовленості щодо створення практичних механізмів залучення українських підприємств до повоєнної розбудови Іраку. Говорячи про перспективу співпраці з цією державою, він зазначив, що нині Україна збирається допомагати молодій країні у створенні власної системи безпеки, що дасть змогу іракському урядові в подальшому самостійно вирішувати всі проблемні питання, а Україні — поступово виводити свій військовий контингент. «Ми обговорили цю позицію і визначилися з термінами, а також з тим, на що ми розраховуємо і як ми це передбачаємо», — зауважив Прем'єр-міністр.

Третя сила — самодостатня, а не провладний резерв

Політична реформа потрібна для створення механізму відповідальності влади перед народом. У цьому переконаний кандидат у президенти Анатолій Кінах. Однак на інтернет-конференції, яка днями відбулася в УНІАН, лідер ПППУ зазначив, що протидіятиме спробам здійснити її у вузькопосадових і вузькополітичних цілях.

Наявна парламентська більшість, переконаний кандидат, не здатна ефективно працювати на інтереси суспільства, бо сформована не на ідеологічній основі, а на методах примітивного перерозподілу, торгівлі економічним чи політичним ресурсом. Проте, за його словами, в парламенті є достатньо професіоналів і порядних людей — чудовий резерв для формування справжньої більшості.

Нині колишнього прем'єр-міністра дуже турбує руйнація критеріїв відповідальності та моральної праці посадовців. За його словами, посади перетворилися на предмет торгівлі, вже ніхто не приховує, скажімо, скільки коштує посада голови райдержадміністрації. У А. Кінаха також є великі сумніви щодо спроможності уряду працювати системно і професійно.

Однак, переконаний кандидат на найвищу державну посаду, нині величезна кількість людей в Україні не хоче вибирати між владою, рівень довіри до якої значно низький, та «різноманітною» опозицією, яка рветься до влади. Та й самі рейтинги кандидатів, вважає лідер промисловців і підприємців, не відображають реальних настроїв в українському суспільстві. З огляду на це у нього і виникла ідея іншого, «протилежного крайнощам», сценарію: представляти і спиратися на третю силу — так звану пропозицію. А. Кінах заперечив, що він є запасним варіантом влади на виборах. Третя сила, за його словами, самодостатня і не допустить, щоб її перетворили на кишеньковий механізм.

Сам Кінах, на підтримку якого зібрано близько мільйона підписів, запевнив, що вестиме боротьбу чесними методами: «не за принципом «проти», а за принципом «за»: за чесну державу, за відповідальну перед народом владу.

Той факт, що НДП підтримує на виборах Віктора Януковича, а ПППУ висунула кандидатом його, не вплине, на переконання А. Кінаха, на існування фракції «НДП-ПППУ» в парламенті.

Кандидат у президенти запевнив, що все робитиме для забезпечення консолідації суспільства і держави. І докладе всіх зусиль, щоб виборча кампанія проходила прозоро та демократично, а громадяни країни приймали рішення на основі власного вибору.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Для поїздки в Білорусь буде потрібен закордонний паспорт

Із 1 січня нового, 2005 року, щоб поїхати до Білорусі, українським громадянам будуть потрібні закордонні паспорти. Про це за підсумками переговорів між міністерствами закордонних справ Білорусі та України повідомив перший заступник міністра Володимир Єльченко, сповіщає радіо «Свобода». На переговорах йшлося про підписання консульської конвенції та угоди про безвізові поїздки громадян України і Білорусі. Єльченко також сказав, що у поїздках за закордонними паспортами можуть бути «певні винятки для мешканців прикордонних районів і осіб, які не мають таких паспортів».

У НОМЕР

ТЕРОРИСТИ ПІДІРВАЛИ ШКОЛУ В БЕСЛАНІ

Учора вдень бойовики в Беслані (Північна Осетія) підірвали школу, внаслідок чого обвалився дах будівлі. Раніше зі школи в Беслані вирвалася група заручників, і військові почали штурм. Як повідомило Рейтер, за словами очевидців, солдати відносили закривавлених дітей від школи, деяких — на носилках.

В оперативному штабі стверджують: те, що сталося, не було штурмом школи. Група заручників вирвалася з будівлі, бойовики почали розстрілювати заручників, які тікали, і військові змушені були відкрити у відповідь вогонь.

На час, коли верстався номер, надходили повідомлення, що в першій групі вдалося вирватися 30 жінкам і дітям. Періодично групи заручників продовжували вибігати в зону безпеки. Разом із заручниками вдалося втекти кільком терористам.

Підприємці Донецька проти податкової міліції та міського голови

Донецька обласна спілка підприємців малого і середнього бізнесу і ремісників вимагає скасувати податкову міліцію, а Державну податкову адміністрацію передати у відання Міністерства фінансів України. Про це йдеться у зверненні до Президента України Леоніда Кучми, депутатів Верховної Ради, кандидатів у президенти, громадських організацій і політичних партій. Звернення приурочено до завтрашнього Дня підприємця.

Спілка підприємців заявляє, що нехтування законами країни, конституційними правами громадян, «відвертий розбій і свавілля» — це тільки деякі з численних характеристик, що одразу спадають на думку, коли згадують про податківців.

Спілка підприємців також має намір розпочати процедуру відкликання з посади голови Донецька Олександра Лук'янченка. Керівник обласного центру, на їхнє переконання, абсолютно не володіє ситуацією, підпадає під вплив злочинних чиновницьких груп, в інтересах яких видає свої розпорядження.

Редакція газети «Голос України» намагалася зв'язатися з Олександром Лук'янченком, проте у міськраді повідомили, що голова Донецька з першого вересня перебуває у відпустці, а мобільний телефон «поза зоною досяжності». Виконувача обов'язків голови міста Миколи Волкова на місці також не було.

Члени Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони та працівники секретаріату комітету висловлюють глибоке співчуття головному консультанту Коржу Ігорю Федоровичу з приводу тяжкої втрати — смерті його матері

Антоніни Олександрівни Корж.

У цю тяжку життєву хвилину ми розділяємо з Вами біль втрати рідної для Вас людини.

Ах, Одеса, перлина біля моря!

Мешканці Південної Пальміри відзначили 210-ту річницю від дня народження свого міста

(Початок на 1-й стор.).

Скульптурна композиція увічнила... хабар

Делікатні одесити, щоправда, воліють називати отой історичний факт більш благозвучним словом — підношення. А автори унікальної скульптурної композиції, щойно відкритої на вулиці Ланжеронівській, дали їй узагалі благородну назву — «Апельсин, який врятував Одесу». Апельсин був не один — їх було аж три тисячі. І як це заморському фрукту вдалося врятувати Одесу?

...Спорудженню на Чорноморі порту й міста при ньому поклав початок, загальновідомо, імператорський рескрипт, згідно з яким 2 вересня 1794 року й було розпочато відповідні роботи. Та, як мовиться, недовго музика грала. Вже через два роки потому новий государ Російської імперії Павло І зупинив будівництво порту, відмовивши бургомістрові у видачі позики. Припинилося і спорудження житла, згорталася торгівля. Одеський магістрат і тутешнє купецтво почали шукати вихід із становища. Історія замовчує, кому саме спало на думку задобрити царя рідкісними навіть у Петербурзі помаранчами, як тоді називали апельсини. Невдовзі й спорядили до столиці екзотичний вантаж у супроводі унтер-офіцера Георгія Роксоматі. Відповідь самодержця не забарилася: Павло І не лише подякував за гостинець, а й розпорядився виділити Одесі оті 250 тисяч рублів позики, яких не вистачало для завершення будівництва порту...

До численних пам'ятників, встановлених давно і недавно, нині додався ще один — міському голові позаминулого століття Григорію Маразлі, встановлений на оновленій Грецькій площі. А неподалік, на Олександрівському проспекті, постав на повний зріст бронзовий Адам Міцкевич — видатний польський поет, який відбував заслання в Одесі. На п'єдесталі — слова Олександра Пушкіна: «Він мешкав поміж нас... І ми його любили...».

Пахощі квітів і... фонтану

Спочатку — про квіти. Це вже давня традиція: до Дня міста кожен з його районів, ніби змагаючись, готує квіткову виставку. І щоразу дивуєшся фантазії й винахідливості добровільних ентузіастів. Як ось і нині. В Малиновському районі, скажімо, що розгорнув свою виставку в парку імені Горького, своєрідною родзинкою став квітковий літак, до якого залюбки піднімалися трапом дітлахи. У парку Перемоги, де господарювали квіткарі Приморського району, найбільше людей збиралося біля велетенського панно «Ранок Одеси» та експозиції із сотнями найхимерніших кактусів, чільне місце серед яких було віддано «Кріслу тещі». В Київському районі ніхто не міг обминути уквітчаного селянського подвір'я, де пригощали дарами полів і ферм, а в Суворовському — всі подовгу милувалися панно «Мати і дитя».

Утім, у ці дні повітря Одеси насичене пахощами не лише яскравих осінніх квітів. Тут, вірте-не вірте, найвишуканішими парфумами заструмував навіть фонтан (**на знімку**) у Міському саду. Оригінальний аромат, що поєднує в собі запахи моря й квітучої акації, створено самими одеситами під час спеціального конкурсу, проведеного під керівництвом відомого французького парфумера Крістофа Лакарена.



«Зірки» земні під зірками небесними

Хоча театральна площа, що стала у свята своєрідною сценою просто неба, й доволі простора, та найпередбачливіші одесити 2 вересня зайняли для себе місця тут заздалегідь. Коли ще випаде побачити, почути ціле сузір'я всесвітньо відомих знаменитостей! Зураб Соткилава, Ірина Богачова, Володимир Чернов, Тетяна Захарчук, Кшиштоф Беднарек — вже самі ці та інші не менш відомі імена змусили стрепенутися серця справжніх шанувальників оперного й естрадного мистецтва.

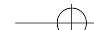
А обирати було з-поміж чого. Багато хто поспішив, скажімо, на сольний концерт майстра сміху Геннадія Хазанова в Театрі музкомедії чи на вулицю Дерибасівську, щоб пірнути у джазові мелодії тамтешнього концерту, на стадіон «Продмашу», «окупований» учасниками рок-фестивалю «Пікейні жилети», чи до кінотеатру «Одеса», де в розпалі фестиваль нових польських художніх фільмів...

Та хай би хто де 2 вересня був, пізно ввечері всі висипали на прибережні пагорби, заспішили на причал морвокзалу. Щоб не пропустити традиційний уже, але завжди такий грандіозно-приголомшливий святковий феєрверк.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Фото Олега **ВЛАДИМИРСЬКОГО.**



ВІСТІ З КРИМУ

В Ялті сяють «Зірки планети»

Міжнародний форум класичної музики з такою назвою триватиме до п'ятого вересня. Уже вп'яте всі концерти уславлених виконавців, володарів найвищих нагород найпрестижніших міжнародних конкурсів, видатних майстрів класичної музики, театру й кіно відбуваються на благодійній основі, за запрошеннями. Незмінний ведучий «Зірок планети» Святослав Белза нинішню програму назвав найсерйознішою. Адже серед учасників цього форуму — видатні піаністи сучасності Денис Мацуєв і Галина Петрова, скрипаль-віртуоз Максим Федотов. Народний артист Росії Едуард Грач прибув зі своїм оркестром «Московія». Потужне сузір'я українських віртуозів представляють муніципальний камерний хор «Київ». Партії з опер виконує примадонна української опери — народна артистка України Марія Стеф'юк. Чарують мистецтвом виконання й концертні програми Національного академічного симфонічного оркестру України під орудою головного диригента Володимира Сіренка та симфонічного оркестру Кримської держфілармонії. Цілі гурти талановитої молоді, яка вже встигла отримати переконливі перемоги на престижних конкурсах виходять на ялтинські сцени й концертні майданчики разом з найуславленішими зірками світового масштабу.

Віктор ХОМЕНКО.

Сплячка, розкачка, гарячка

Саме за такою формулою готується до меморіальних заходів, присвячених 150-річчю першої оборони Севастополя у Кримській війні (1853—1856 рр.), Російська Федерація. Гроші на відновлення пам'ятника російським воїнам, що полягли в Балаклавській битві, так і не виділено. Довідавшись про байдужість своєї країни до пам'яті загиблих, зголосився допомогти відомий режисер Микита Михалков, пообіцявши 150 тисяч доларів на відновлення пам'ятника. Однак і цих грошей у Севастополі дотепер немає. Як повідомив керівник прес-служби Севастопольської міськдержадміністрації Олександр Скрипниченко, за відновлення російського меморіалу на свій страх і ризик узялося командування Чорноморського флоту Росії під обіцянку посла РФ Віктора Черномирдіна відшкодувати чорноморцям витрачені на це кошти.

На жаль, пропозиція влади Севастополя зібрати кошти на увічнення пам'яті героїв по російських губерніях не знайшла розуміння. А полки, що брали участь у відомій війні, так і називалися: Московський, Казанський, Уральський, Камчатський, Якутський, а також Мінський, Київський... Кияни, до речі, сповна профінансували відновлення пам'ятника гусарам Київського полку. Не поскупилися й уряди країн-союзниць, що воювали проти Російської імперії. Практично завершено роботи на меморіалах французьким, турецьким, італійським, англійським воїнам. Однак основне фінансове навантаження на підготовку меморіальних заходів лягло все-таки на сторону-господаля — Україну. З держбюджету не це виділено майже п'ять мільйонів гривень.

Усі меморіали, некрополі, вулиці і площі, пов'язані з Кримською війною (крім російського пам'ятника), майже цілком упорядковано. Місто-герой чекає високих гостей з країн-союзниць, що вже підтвердили участь своїх урядових делегацій в основних заходах, присвячених увіковіченню пам'яті героїв Кримської війни, котрі намічено на 10 вересня.

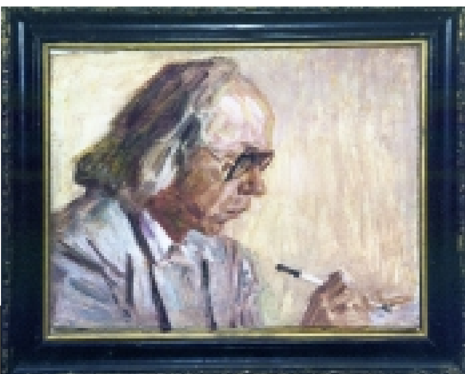
Світлана КАЛИНОВСЬКА.



Фото автора.

На меморіальній дошці на фасаді Музею Чорноморського флоту можна прочитати, що його засновано у вересні 1869 року з ініціативи учасників першої оборони Севастополя, що тривала з 13 вересня 1854 по 28 серпня 1855 року. Тут — найповніше зібрання експонатів, присвячених подіям півторастолітньої давнини.

Експозиція сучасності



«76 портретів поетів України» — під такою назвою нещодавно в галереї мистецтв Національного університету «Києво-Могилянська академія» відкрилася виставка живописця і поета Михайла Ряснянського. Представлено галерею портретів українських поетів, прозаїків, літературних критиків, драматургів. Роботи створено протягом 1986 — 1988 років у Києві, Ірпені, Коктебелі, Миколаєві. Кожен з портретів влучно передає стан, характер, настрій особистості. Написано легко і невимушено, тож, роздивляючись їх, виникає відчуття живого спілкування з видатними сучасниками. Після закінчення експозиції колекцію передадуть бібліотеці вузу.

Олександр ВОСКРЕСЕНСЬКИЙ.
Фото автора.



«Таврія» для майора

Ключі від службової «Таврії» і так звану «сумку шерифа», в якій є все необхідне обладнання для оперативно-розшукової роботи, отримав старший дільничний інспектор Бережанського районного відділу внутрішніх справ майор міліції Михайло Бойко.

Його дільниця — одна з найбільших у Тернопільській області. Михайло Теодозійович обслуговує 15 сіл із населенням майже вісім тисяч осіб. Разом з ним ключі й сумки отримали ще 20 дільничних міліціонерів. Останнім часом турбота про дільничних стає відчутнішою. У кожному районі області, а їх 17, облаштовано приміщення для інспекторів, які складаються із службової і житлової частин. До кінця року планують здати ще щонайменше 17 таких будинків, а з часом ключі від них отримає кожен дільничний міліціонер.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Газова атака

Довгі роки вона загрожувала мешканцям села Лисець, що в Дунаєвецькому районі. А один мешканець райцентру все-таки випустив газового джина із балона, коли збив із нього вентиль. За мить вигоріла трава і листя на деревах. Теля, яке паслося неподалік, загинуло від отрути.

Про небезпечну знахідку одразу повідомили в міліцію та службу надзвичайних ситуацій. Вже під час слідства було встановлено, що в господарстві є ще близько півсотні таких «газових бомб». Майже двадцять років тому їх було завезено сюди. Але без господаря це «добро» не залишилось. Селяни швидко зметикували, що із балонів вийдуть непогані стовпчики для металевої огорожі. Кілька таких пристосували і на дитячому та спортивному майданчиках на шкільному подвір'ї. Нікому й на думку не спадало, що село весь цей час жило, наче на пороховій бочці. Аж поки один чоловік не вирішив здати два таких балони в металобрухт і не розгерметизував один. Походження газу встановлюється, але є припущення, що він містив смертельно небезпечну сполуку хлору.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Близько вже той час, хлоп'ята, як у музей піде лопата?

Краснолуцький машинобудівний завод презентував нову продукцію — гірничо-шахтне устаткування для вугільної промисловості. Ця подія важлива для всієї України, адже завод — провідне підприємство у країні з випуску гірничо-різального інструменту. Сьогодні він виробляє понад 20 найменувань зубків і різців для прохідницьких та очисних комбайнів, обертально-го буріння по вугіллю і породі, стругових установок. Крім того, підприємство випускає понад 15 найменувань риштаків для вибійних скрепкових конвеєрів.

Технологію складання-зварювання створювали разом з інститутом Б. Патона. Риштаки виготовляють на унікальному спеціалізованому обладнанні, розробленому провідними технологічними інститутами спеціально для заводу, і аналогів йому немає.

Конструктивні й технологічні особливості виробництва дають змогу машзаводу проводити роботу з зниження рівня відпускних цін. Вугільні компанії, працюючи з підприємством, зможуть спростити свою ремонтну базу, оскільки частину роботи виробники готові взяти на себе. Завдяки програмному забезпеченню співробітництва між виробниками і споживачами гірничо-шахтного устаткування, області вдалося забезпечити подальший розвиток внутрірегіональної кооперації і домогтися росту обсягів промислового виробництва у вугільній галузі і в машинобудівному комплексі.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Бризки шампанського вранці

Прогулюючись столицею, дедалі частіше звертаєш увагу на банери з рекламою: «Воздвиженка. Відродження аристократії».

Думки про забудову одного з найстаріших урочищ Києва —Гончарі-Кожем'яки, по якому пролягла вулиця Воздвиженська, хвилювала уми заможних людей уже давно. То що відбувається під Замковою горою сьогодні і яким ми побачимо урочище в майбутньому?

Мертве місто — так кияни називали урочище після масового виселення місцевих мешканців понад десять років тому. Тепер ця назва неактуальна. Робота кипить. Будинків і садиб планують звести більш як 110. Будівельники прагнуть завершити роботу над гніздом нової української аристократії якнайшвидше. І гніздо це вражатиме. Елітний мікрорайон, оформлений у стилі XIX століття, утім, з цілком сучасною автономною інфраструктурою. Цегельні котеджі індивідуальні: на кількох поверхах розмістяться по дві-три квартири площею від 130 кв. м. кожна. Садиби — від 400 до 900 кв. м. У мікрорайоні передбачаються власна комунальна служба, дитячий садок і школа, АТС і аптека, готель і офіс-центр.

Добре все-таки бути аристократом!

Цікаво лише, що відчувають корінні мешканці урочища, відселені в не особливо аристократичні квартири у спальних районах, дізнаючись про долю малої батьківщини? І чи не стане проблемною прогулянка простого смертного історичною вулицею після заселення мікрорайону? Хіба що на охорону теж вплине нью-аристократичний дух, що заповнить урочище, колись обжите ремісниками древнього Подолу.

Юрій ПЕРЕБАЄВ.
Фото автора.

Довідка

Вулиця Воздвиженська (у 1936—1984 рр. — Лало Кецховелі) з'єднує Андріївський узвіз і Верхній Вал. Назву дістала від Хрестовоздвиженської церкви, побудованої у XVIII столітті. Саме в цьому храмі 1891 року хрестили Михайла Булгакова, котрий і народився тут, на Воздвиженській.



ЗАГАДКИ ІСТОРІЇ

Сен–Жермен. Таємниця життя і смерті



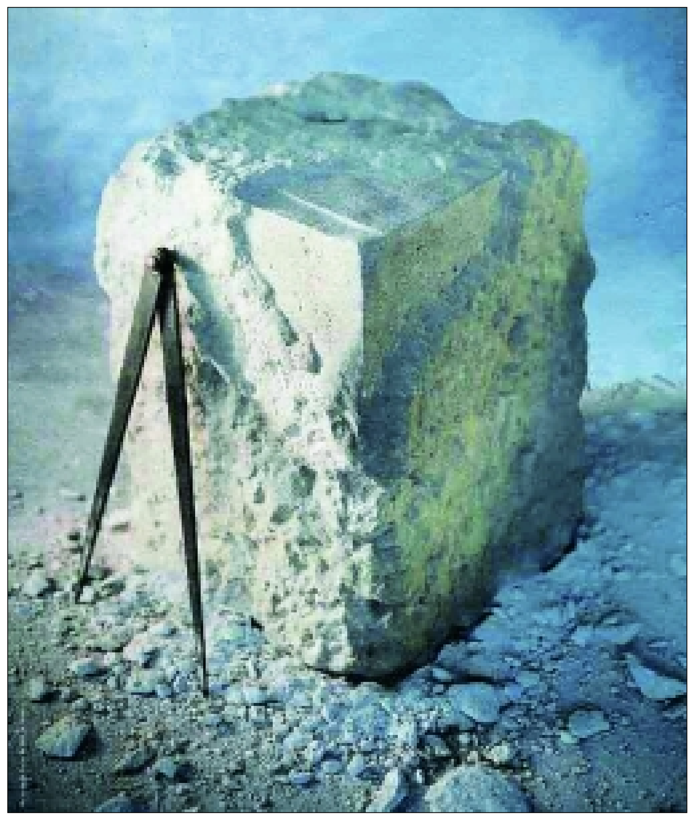
Цю людину, яка зажила собі гучної, хоча і трохи сумнівної слави чудотворця, вважають ледь не найзагадковішою постаттю XVIII століття. До його пророкувань і порад прислуховувалися Людовик XV і мадам Помпадур. Фаворит Катерини II Григорій Орлов платив йому великі суми за пророкування майбутніх військових перемог імператриці. Талановитий музикант, художник, чудовий оратор, учений... Деякі теософи і містики дотепер вважають його хранителем усіх таємниць світу.

Багато хто знав його свого часу, але і тоді ніхто не знав про нього нічого. Навіть справжнє ім'я цієї людини понині залишається таємницею. У нього безліч біографій, одна неймовірніша за іншу. Його вважали єгипетським жерцем, носієм таємної мудрості, який уміє вгадувати минуле і пророкувати майбутнє. У своїх спогадах він докладно оповідав про події минулих століть, начебто бачив усе на власні очі. Він міг раптово зникнути з міста і з'явитися, скажімо, в Парижі, Лондоні, Гаазі або Римі. Він мав багато імен, і якби не свідчення тих, хто його добре знав, можна було б справді подумати, що граф Цароґі, маркіз Монфера, графи Белламар, Уелдон, Салтиков і Сен-Жермен (так його найчастіше і називають) — різні люди. Всі одностайно погоджувалися на тому, що вік графа визначити неможливо. Звідси, ймовірно, і пішла легенда про його довголіття і що начебто йому відомий шлях, який веде до безсмертя. Та й сам Сен-Жермен підтримував цю легенду, полюбляючи ненароком прохопитися, що він особисто був знайомий з Понтієм Пілатом і Христом, і навіть пророкував останньому розп'яття на хресті. Знав він нібито і Клеопатру, і Платона, і Сенеку, і царицю Савську...

Хоч би як там було, час народження графа належить до останніх років XVII століття, і за походженням він, найімовірніше, португалець. Сам граф заявляв, що справжнє його ім'я — принц Ракоці, він син принца Ракоці Трансільванського і Текели (однак під час вивчення генеалогічного дерева родини Ракоці з'ясувалося, що принц Ракоці ніколи не був одружений на Текелі, та й син його помер у чотирирічному віці). Сен-Жермена вважали португальським маркізом, іспанським єзуїтом і навіть незаконнонародженим сином королеви Іспанії, дружини Карла II, і графа де Мелгара з Кастилії.

Його ерудиція і лінгвістичні здібності не піддаються сумніву: він говорив англійською, італійською, французькою, іспанською, португальською, німецькою, російською, шведською, датською, багатьма слов'янськими і східними мовами так само легко, як і будь-який інший уродженець цих країн.

Він грав на багатьох музичних інструментах, але найулюбленішим була скрипка. Міг перебувати в глибокому трансі від 37 до 49 годин і після цього відповісти на будь-яке запитання, яке стосується минулого, сьогодення і майбутнього. Мав феноменальну пам'ять і після одного прочитання запам'ятовував цілі сторінки тексту. Міг писати обома руками одночасно: однією — вірш, а другою — дипломатичний документ найбільшої важливості. А ще казали, що він може читати запечатані листи, перетворювати метали на золото, вирощувати рідкої краси алмази. Збереглися відомості про те, що він умів поліпшувати коштовні камені, позбавляти їх вад і навіть збільшувати перлини.



Ім'я графа Сен-Жермена згадується у зв'язку з виробництвом європейської порцеляни. Його також називають негласним засновником курорту Баден-Баден. Домігся він винятково вих успіхів як директор мануфактур, майстерний виготовлювач барвників і дубильних речовин. Крім того, він винайшов особливі фарби для живопису, що люмінесціюють, якими граф малював свої картини. Сен-Жермен віддавав також данину поезії і музиці. Йому належить ціла низка камерно-інструментальних і вокальних творів. Є навіть легенда, що в Чайковського був зошит з музичними композиціями Сен-Жермена і що в опері «Пікова дама» не лише розповідається про таємницю «трьох карт», яку відкрив російській княгині, що програлася в карти, Сен-Жермен, а й, можливо, лунають справжні композиції маестро серед інших музичних цитат XVIII століття.

Уперше Сен-Жермен привернув до себе увагу близько 1750 року, коли з'явився в Італії. Потім він жив у Голландії й Англії, а прибувши до Парижа, зумів домогтися прихильності Людовика XV і мадам Помпадур. З цього часу його ім'я згадується у зв'язку з різними політичними інтригами. Тільки він міг якимось незбагненним чином улагоджувати королівські справи і не допускати даремних жертв і воєн. Росію Сен-Жермен також відвідував не раз і був присутній під час обох двірських переворотів, коли на престол сходили імператриці Єлизавета і Катерина II. Саме від Катерини граф одержав чин російського генерала і нове ім'я — граф Салтиков (за чутками, він і став батьком майбутнього імператора Павла I).

Багато хто вважав Сен-Жермена масоном, але керівники масонських лож заперечували його причетність до руху «вільних каменярів». А от король Пруссії Фрідріх II називав графа Сен-Жермена просто шпигуном (і був не далекий від істини).

Достеменно про смерть графа Сен-Жермена нічого не відомо. Одні стверджують, що він помер 27 лютого 1784 року (про це є запис у церковній книзі німецького міста Екернферда). Інші засвідчують, що зустрічали його набагато пізніше зазначеної дати. Деякі вірять, що він з'являється в різних втіленнях аж до нашого часу. Розмови про Сен-Жермена не припиняються вже два століття, породивши безліч найнеймовірніших вимислів... Але, погодьтеся, легенди на порожньому місці не виникають!

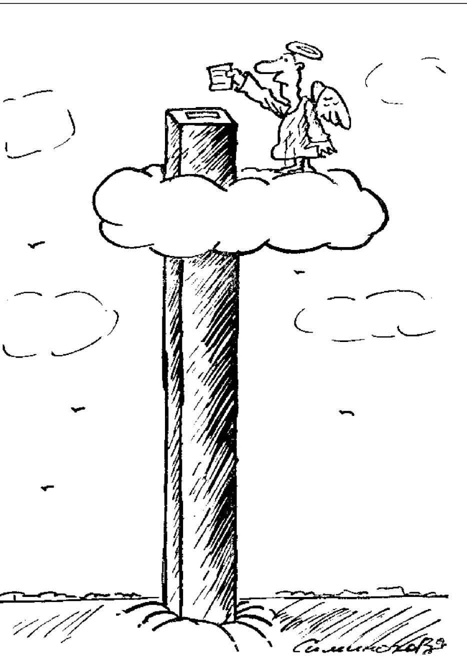
Артем ДМИТРЕНКО.

У «Піковій дамі» звучить музика Сен-Жермена

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Спіраль інтриги з непрогнозованим сюжетом

Схоже, на нас очікує непроста політична осінь. Боротьба за президентське крісло закручує тугу спіраль інтриги з непрогнозованим сюжетом. Куди там лауреатові Нобелівської премії латиноамериканському письменникові Габріелю Гарсіа Маркесу з його «Осінню патріарха»!



Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Водночас цікаво, що минулого тижня в епіцентрі президентської гонки вперше опинилися соціологічні служби. А розпочалося все з повідомлення про те, що чотири відомі компанії, які займаються дослідженнями громадської думки, вирішили об'єднати свої зусилля і провести у день виборів великомасштабне опитування електорату на виході з дільниць. Планується опитати 50 тисяч громадян нашої країни щодо їхнього остаточного вибору. У проекті задіяно соціологічні структури, які працюють не тільки з опозиційними, але й провладними кандидатами. Понад те, аби убезпечитись від звинувачень у заангажованості, соціологи вирішили проводити роздільне вивчення громадського вибору і згодом підбити підсумки.

Такого кроку, складається враження, передусім не чекали у штабі єдиного провладного кандидата на посаду Президента. А тому реакція на це повідомлення була доволі нервовою. Вустами і керівника виборчого штабу, і самого кандидата уже ставлять під сумнів не тільки результати екзит-полу, а й самі соціологічні дослідження. Хоча ще напередодні, зокрема російські соціологічні служби, стверджували, що провладний кандидат скоротив відставання від лідера громадської думки до одного відсотка. Така позиція дала можливість опозиційним кандидатам вкотре заговорити про те, що влада будь-що намагатиметься фальсифікувати результати народного волевиявлення.

Водночас хочеться звернути увагу на те, що саме цього тижня минуло п'ять років після вибуху у Кривому Розі. Тоді під час виступу кандидата у Президенти Наталі Вітренко зловмисники кинули у натовп гранату. Обійшлося без жертв. Натомість цьогорічна президентська кампанія уже принесла горе в родини деяких громадян. Нагадаємо: у лікарні швидкої допомоги померла прибиральниця київського ринку «Троєщина», де було організовано теракт з політичним відлунням. А у вівторок помер житель Баранівського району Житомирської області Алік Асланов, про що повідомляла наша газета. Його смерть через самоспалення, за словами народного депутата Павла Жебрівського, також пов'язана з цьогорічними президентськими виборами.

Отож не дивно, що Україна нині перебуває в центрі уваги світової спільноти. Дедалі більше представників, і не тільки Заходу, цікавляться перебігом президентських перегонів. А опозиція просить ОБСЄ вдвоє збільшити кількість спостерігачів на виборах глави нашої держави.

Тому немає сумніву, що нелегке випробування чекає на народних обранців протягом перших місяців шостої сесії Верховної Ради, яка розпочне свою роботу наступного вівторка.

Володимир КОРОЛЮК.

Леонід ГУБЕРСЬКИЙ:

«У нас навчаються діти з усіх регіонів країни...»

ОСВІТА

Перший вересневий день пам'ятним лишиться для тих, хто побував на святі Дня знань та посвячення першокурсників у студенти в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. На цьогорічне вересневе свято сюди прибуло стільки гостей (студентів набрали таку само кількість, як і торік, — 430), що велетенська актова зала не змогла вмістити усіх бажаючих. А знайомі з телеекранів обличчя з найвищого депутатського корпусу країни можна було побачити ледь не на кожному кроці. Чимало було тут міністрів або їхніх заступників, керівників державних установ, представників дипломатичного корпусу, ЗМІ. У багатьох з них діти чи онуки стали студентами, а декотрі навіть працюють тут, дехто прийшов сюди, щоб у такий спосіб відсвяткувати День знань.



— Це провідний вищий навчальний заклад нашої держави, кузня кадрів еліти країни, яка представляє і представлятиме Україну у світі, — **зауважив народний депутат, голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах Станіслав Сташевський**. — Від їхньої професійності і таланту багато в чому залежатиме майбутнє нашої держави. Як донесуть вони авторитет нашої держави світу, налагодять через дипломатичні канали ділові та партнерські відносини, так і знатимуть нас і працюватимуть з нами. Все це може сприяти зростанню економіки країни, її престижу. Тому я тут сьогодні, щоб привітати студентів, батьків, викладачів, усіх учнів, готували (тоді це був факультет міжнародних відносин) 300 спеціалістів-міжнародників, які створили основу дипломатичного корпусу держави, а за всі роки звідси вийшло майже десять тисяч фахівців, серед яких — громадяни України та представники більш як 90 країн світу.

Показовим є і те, що останнє десятиріччя Інститут очолює проректор цього самого університету, академік НАН України Леонід Губерський. Завдяки допомозі держави, зусиллям професорсько-викладацького колективу, де трудиться близько двохсот науковців, тут створено прекрасні умови для праці і навчання. Сьогодні тут вчиться і працює майже три тисячі осіб, 300 спеціалістів здобувають другу вищу освіту на заочному відділенні. Є тут своя аспірантура й докторантура. Тож, нагадуючи про це, **Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк, голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Верховної Ради України Геннадій Удовенко, Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко** та інші промовці закликали студентів упродовж наступних п'яти років сумлінно й наполегливо вчитися, готувати себе до серйозної та відповідальної праці, усе життя дотримуватися своєрідного кодексу честі працівників дипломатичного корпусу країни, що відповідає трьом «П»: порядності, професіоналізму і патріотизму.



суспільство з визначною подією, яка так чи інакше стосується кожної сім'ї.

Нинішній рік для Інституту, який з 1995 року є головним навчально-методичним центром з підготовки на базі повної середньої освіти фахівців для роботи у сфері міжнародних відносин та зовнішньої політики України, особливий. Адже в жовтні йому виповнюється 60, а Київському університету, до складу якого він входить, — 170 років. Упродовж першого десятиріччя у ньому підготували...

— Серед 2,5 мільйона студентів країни, які сьогодні більш як у 10 тисячах вищих навчальних закладах починають гризти граніт науки, — наголосив Адам Мартинюк, — вам особливо поталанило, адже ви вступили до одного з найпрестижніших вищих навчальних закладів. Тож робіть усе для того, щоб ім'я Інституту, куди ви вступили вчитися, не підвели. Шануйте викладачів і не забувайте про своїх батьків...

З-поміж стримано збуджених першокурсників у формених костюмах з емблемою «ІМВ» вирізняю для себе стрункого й худорлявого юнака. З його погляду, обвітреного обличчя видно, що хлопець прибув сюди не з Печерських пагорбів столиці. Знайомимося. «Петро Прокопенко, — каже першокурсник. — Закінчив із золотою медаллю Мар'янівську середню школу Поліського району, що на Київщині»...

— Яке враження від того, що ти студент саме цього Інституту?

— З одного боку, радість і хочеться пишатися. Нелегко було вступити, але ще більше зусиль треба докласти, щоб опанувати знання та стати справжнім фахівцем...

— Хоч трохи вступило таких абітурієнтів, як цей хлопець з Мар'янівки, до Інституту міжнародних відносин? — запитую у його директора академіка Л. Губерського.

— Не трохи, а половина з набраних щорічно вступає до нас абітурієнтів з інших міст. Це по-перше. А по-друге, дехто думає і навіть намагається поширювати чутки, що в нас навчаються лише кияни і сюди, мовляв, ніхто з периферії не може вступити. Це неправда. Соціальний аналіз показує, що в нас є різні діти: з села, великих і маленьких міст. У нашому Інституті представлені всі категорії населення. Крім того, навчаються діти, які мають пільги: сироти, інваліди, чорнобильці. Ми намагаємося підтримувати їх у навчанні, щоб ці категорії дітей теж мали доступ до університетської освіти, до того ж і хлопці, і дівчата порівну.

— Який відсоток набрали на державне і платне навчання?

— Майже порівну на першу та другу форму навчання. Однак тут є одне «але». Люди інколи думають, що якщо платне навчання, то немає вступної кампанії. У нашому університеті зовсім по-іншому: усі складають іспити в єдиному потоці. І тільки після закінчення іспитів визначається, хто може претендувати на зарахування на бюджетну форму навчання (вирішує приймальна комісія), і хто не потрапляє туди. З тих, що не набрали прохідного бала, відбираємо претендентів на контрактну форму навчання. І потрапляють сюди ті, що набрали напівпрохідний бал, тобто лише на один бал менше. А робимо так лише тому, що абітурієнти з нижчим рівнем підготовки не зможуть навчатися в нашому Інституті. Саме це відрізняє нас від багатьох навчальних закладів країни.

Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.

На знімках: виступає директор Інституту Леонід Губерський, ліворуч — Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк; дорогою в країну знань.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Сліпий художник, що вічно малює, і успішливий бізнесмен

(Початок на 1-й стор.).

Дмитро Дідоренко — наш сучасник. І його можна без ризику занести до списку сильних духом. Він не спасував перед лихом, а знайшов у собі сили не тільки жити повноцінним життям, а й бути на його вершині, на піку, стати людиною-легендою вже за життя.

Ми йдемо з Дмитром Дідоренком і його мамою Надією Гаврилівною рідним двориком, він тут усе знає, усе пам'ятає, неначе було вчора, всю пилюку горищ і підвалів, каже, витер власними штанами по всій окрузі. Іноді від мами за це діставалося. Малював — скільки себе пам'ятає. Каже, що і вибору життя не залишило — лише малювання.

У 1991 році проходила Всесоюзна вахта пам'яті. У Харкові під егідою обкому комсомолу діяв пошуковий загін, у створенні якого він безпосередньо брав участь, і членський квиток у нього був під номером 1. Одне із завдань загону — пошук непохованих останків воїнів, увічнення їхньої пам'яті. Траплялися і смертоносні знахідки. Під час знищення чергових вибухонебезпечних предметів, висловлюючись казенним стилем, сталася позаштатна ситуація, розірвалася німецька міна. Контузія, поранення, довгі місяці безуспішного лікування, повна втрата зору.

З мрією стати художником студентові третього курсу Харківського художньо-промислового інституту доводилося розпрощатися раз і назавжди, починати жалюгідне життя, сповнене розпачу й абсолютної темряви. Але Дмитро, хлопець розумний і розважливий змалечку, ще раз сказав собі, що безвихідних ситуацій не буває.

— Я розділив свою величезну проблему на маленькі проблемки. Спочатку довгі місяці чекав, сподівався, що повернеться зір. Але коли зрозумів, що світло дня для мене згасло назавжди, почав будувати своє життя заново. Звичайно, зіткнувся з тим, що одні люди намагалися мені допомогти в моєму лиху, інші відвернулися. Не до мене було й державі, котра саме тоді розвалювалася. Отоді я й сформулював для себе головне правило мого життя: на державу сподіватися — себе не поважати.

Життя, справді, кумедна штука, воно зазвичай любить тих, кого і без того всі люблять. Щось подібне зараз відбувається і з Дмитром. Після багатьох років каторжної і, як декому здавалося, безглуздої праці, його, нарешті, визнали, полюбили, тепер обвішують титулами і почестями. Так, йому пощастило більше, ніж іншим. Поруч була мама, приїхав на допомогу старший брат, підставив плече рідний завод «Комунар», на якому мама працювала все життя. Саме там зробили перші рами, придбали фарби, картон. І Дмитро за допомогою системи складних лекал почав наносити перші штрихи, перші лінії. Багато з тих, хто бачив ці роботи, казали: так, хлопець цікавий, феномен, але назвати його художником — це вже занадто. Але знайшлася одна людина — директор Харківського художнього музею, кандидат мистецтвознавства Валентина Василівна Мизгіна, котра зважилася сказати: це — незвичайний живописець, і його виставку обов'язково треба влаштувати в музеї. І слова свого дотримала.

Потім були й інші виставки, більш як п'ятдесят уже на сьогодні. Але сказати, що Дмитро отримав на батьківщині все, на що він заслужив своїм життєвим прикладом, — означало б погрішати проти істини. Хоча в Загальній енциклопедії мистецтва згадується, що Д. Дідоренко розробив унікальну технологію, котра дає змогу малювати невидющій людині. Що він визначний художник і цікава людина.

На запитання, відкіля беруться такі життєві сили, Дмитро відповідає з посмішкою: рецепт дуже простий — треба залишатися самим собою. Жодного подвигу, чуда немає. Усі, хто мене знає, можуть підтвердити, що я просто залишився таким, яким був і раніше, енергійним, діловим, жвавим.

Слухаючи його слова і спостерігаючи за його роботою, часом ловиш себе на думці, що незрячість не тільки не загальмувала цього хлопчину, а навіть наче додала сил у житті. Схоже, що його ніщо не лякає, навіть невідомість смерті. «Знаєш, — каже він мені з веселою задерикуватістю, — яку я епітафію собі придумав на надмогильний камінь, якщо, скажімо, 2059 року доведеться помандрувати на той світ? Повчати когось звідтіля нерозумно, а от нагадати, що це був той, хто «вічно малював», напевно, можна.

— Багато людей, будучи цілком здоровими, сьогодні не можуть себе знайти в житті. З чого б ви, Дмитре, порадили б їм почати, що робити? — запитую співрозмовника.

— Якщо є проблема, треба чесно собі в цьому зізнатися. А потім запитати самого себе: а може, тобі це просто подобається, сидіти в калюжі і нічого не робити? От у мене поважна причина не малювати — немає зору, але мені подобається малювати, і я малюю. Треба зрозуміти, що в цьому світі ніхто нікому нічого не винен. (Винятки трапляються лише тоді, коли одна людина любить іншу.) Тоді і не доведеться очікувати, що для тебе хтось щось повинен зробити. Не треба на цьому замикатися, це забирає дуже багато сил і енергії. Навіщо думати постійно про те, що держава забрала наші внески? Адже зрозуміло, що вже не повернуть. Треба думати про те, як заробити новий маєток і докладати до цього максимум сил. От я не став чекати допомоги від держави і думати про те, чим вона мені зобов'язана, і нічого — живу, і навіть зовсім непогано.

Стати підприємцем Д. Дідоренка змусило саме життя. Він не згодний був існувати на дні, він завжди прагнув до гармонії, до повноцінного життя. Свої перші картини продавав за так званою геометричною прогресією: хтось купив, показав товаришу, той купив, показав своєму другу і т. д. Перша велика удача посміхнулася, коли заїжджий цінитель мистецтва придбав одразу кілька десятків робіт по 20 доларів за кожну. За рік ціни на його твори зростали відсотків на двадцять, а якщо порівняти сьогоднішні ціни, то вони перевищують початкові десь на 300 відсотків.



— Ви — успішливий підприємець?

— Мабуть, що так. Трапився, щоправда, і провал, але пов'язано це було з несумлінним адміністратором. Але тепер я намагаюся звжаніше просувати свої картини на ринок. Упевнений, що мистецтво мене не зрадить, але і я не повинен його зраджувати.

— Ваші картини купують насамперед тому, що художник такий незвичайний?

— Ні, мабуть, тому, що не можуть не купити. Багатьом просто дуже подобається. До поранення в мене було приблизно сімсот картин, після поранення — вже триста. Практично всі вони сьогодні продані. Але я намагаюся вести бізнес дуже делікатно, за всіма правилами, нікому не нав'язуючи свої твори. Цього категорично робити не можна. Для художника говорити «купіть мою картину» — то все одно, що дівчині блукати по вулиці і накидатися до перехожих із пропозицією «візьміть мене заміж».

— Ви, напевно, не бідна людина, докладаєте чимало сил, щоб бути на висоті, і Бог віддячує вам за це. А що для вас гроші?

— Ставлюся до них тільки як до засобу, який дає змогу будувати комфортніше життя. Свою першу зароблену тисячу доларів я вклав у діло. І так роблю й дотепер. Друкуюся в каталогах, беру участь у виставках. Люблю подорожувати, відпочивати на морі, навіть узимку. Одне слово, дотримуюсь класичної формули: гроші роблять гроші. Якщо чайник поставити на вогонь — він обов'язково закипить. Таким же незмінним буде успіх, якщо його правильно розрахувати.

— Ви вірите, що медицина коли-небудь зможе вам допомогти?

— Я — пацієнт досить серйозної клініки в Мюнхені. Але якось більше вірю у відродження, у регенерацію, є такий медичний термін, тіла і духу. Таке в житті я вже переживав. Гадаю, доля мене ще відзначить і посміхнеться ще раз.

Микола КОСИЙ.

Харків.

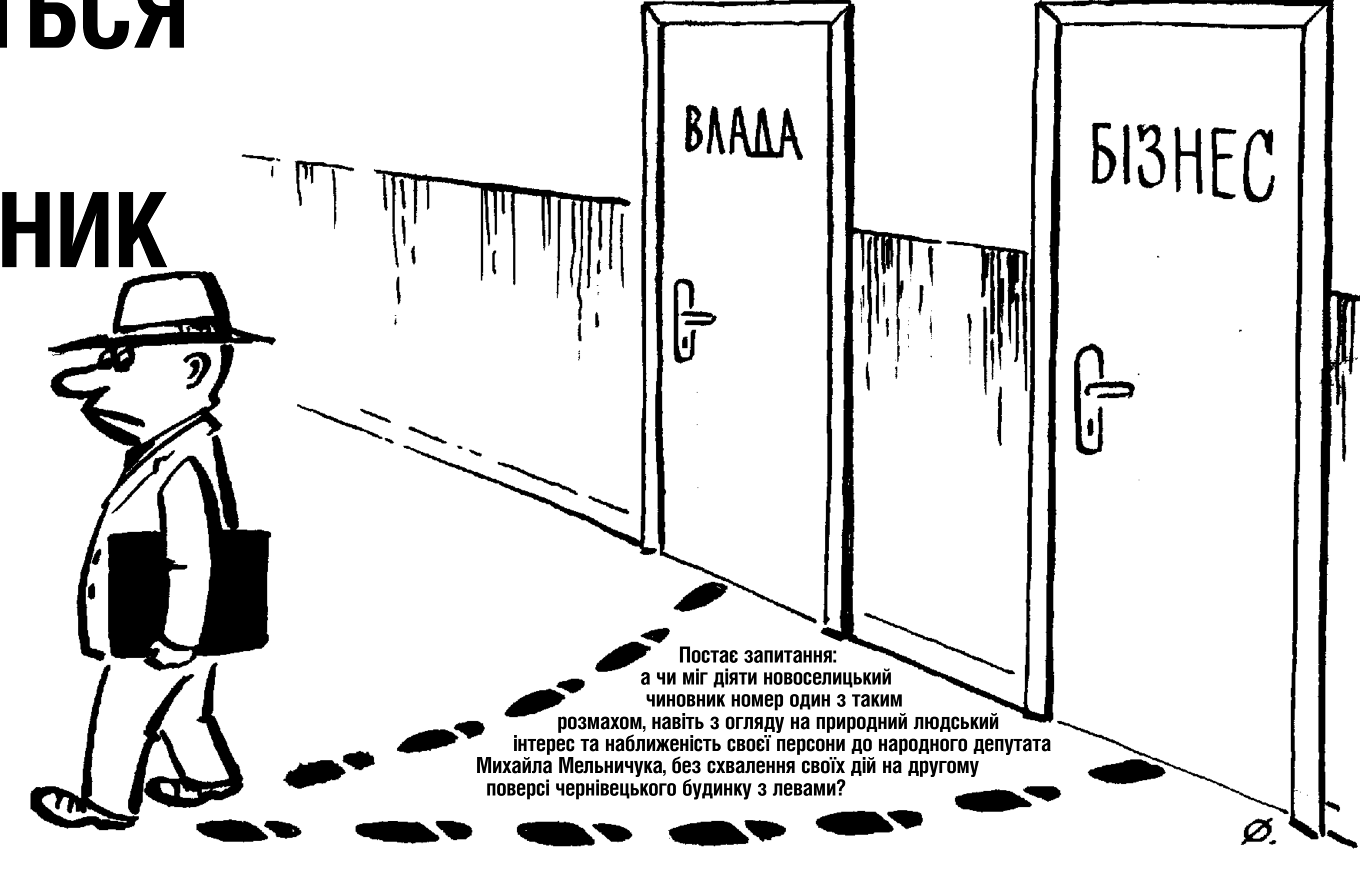
На фото: Дмитро Дідоренко зі своєю мамою.

Фото автора.

ГІПСОВИЙ КАР'ЄР У НОВОСЕЛИЦІ

НАМАГАЮТЬСЯ ПРОДАТИ, ЯК ПАМ'ЯТНИК ЛЕНІНУ

Не так давно народний депутат України, соціаліст Михайло Мельничук наробив у Новоселицькому районі Чернівецької області переполоху, розпочавши депутатське розслідування щодо незаконного продажу Молдові пам'ятника Леніну. Його кілька років тому демонтували з центральної площі райцентру. Пам'ятник знайшли у молдовському райцентрі Єдинці, а невдовзі КРУ з'ясувало, що його продали, значно занизивши фактичну вартість, за копійки. Зараз подібна ситуація склалася довкола гіпсового родовища «Сталінештське».



Про Мамализький гіпсовий завод багато розповідати не треба. Після занепаду Новоселицького лікеро-горілчаного заводу гіпсовий є найбільшим платником податків у районі. Лише у Пенсійний фонд підприємством перераховано 400 тисяч гривень. Усього за 2003 рік податками та зборами віддано державі 1 мільйон 659 тисяч. А в інфраструктуру району, переважно на газифікацію населених пунктів, об'єктів соцкультпобуту та шкіл виділено 800 тисяч гривень. Працюють на заводі понад 240 осіб, котрі отримують середню зарплату в розмірі 656 гривень, що для сільського мешканця — гроші чималі. Валовий дохід у першому півріччі 2004 року вже перевищив 5 мільйонів 94 тисячі гривень, а торік сягнув позначки 10 мільйонів 68 тисяч гривень. Погодьтеся, достойна візитна картка для невеликого за вітчизняними мірками підприємства.

Проте над колективом, який виношує серйозні виробничі плани, небо аж ніяк не безхмарне. Більше того, над здоровим промисловим організмом нині нависла небезпека. Як стверджують працівники заводу, зацікавленою у цьому, як не дивно, є Новоселицька районна влада в особі голови райдержадміністрації п. Нікітіна. Бо виглядає так, що сьогодні вона робить усе можливе, щоб позбавити Мамализький гіпсовий завод перспективи. Річ у тім, що поряд із підприємством, на межі Стальнівців та Мамалиги, розташований гіпсовий кар'єр із прогнозованим запасом сировини на 25—30 років. Тих, що є безпосередньо біля заводу покладів сировини, вистачить на рік-два. Тому природним для керівництва Мамализького гіпсового заводу було сподівання, що районна влада, яка має чимало зиску з підприємства, допоможе заводові закріпити за собою право на розроблення Сталінештського гіпсового кар'єру на території Мамализької сільської ради. Що є логічним для підприємства, громад двох сіл, депутатів сільської ради і, здавалося б, мало бути єдино правильним для керівника району, якщо він — газда, котрий вболіває за людей і район. Спочатку здавалося, що так воно і є.

Ще 19 вересня 2003 року сьома сесія Мамализької сільської ради 24 скликання, розглянувши лист заводчан та керуючись п. 36 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», вирішила дати згоду на отримання ліцензії на розробку та видобуток гіпсового каменю з родовища «Сталінештське», що розташоване на території Мамализької сільської ради.

Завірив рішення сільський голова Петро Раца. Цим же рішенням заводу надали земельну ділянку (площею 10 га пасовищ) і виділили відповідального землевпорядника. Проте згодом у районної влади, вірогідно, з'явилося своє бачення ситуації щодо запасів сировини для Мамализького гіпсового заводу. Районний чиновник номер один почав відверто зволікати з передачею родовища своєму ж підприємству. Дійшло до того, що на недавній 14-й сесії обласної ради, де на порядку денному стояло питання про надання дозволу на отримання ліцензії для ВАТ «Мамализький гіпсовий завод» з розробки та використання Сталінештського родовища гіпсового каміння, яке підтримала переважна більшість депутатів, голова райдержадміністрації піднявся і, туманно посилаючись на нібито складне соціально-економічне становище у Стальнівцях, попросив сесію перенести розгляд цього рішення на майбутню сесію.

Ні сном ні духом не відаючи, що і хто стоїть за такою активністю районного керівника, депутати погодилися на його пропозицію, вважаючи, що передача єдиному гіпсовому заводові району гіпсового родовища — річ природна і проста, як добрий день.

Тим часом у період між сесіями голова Новоселицької райдержадміністрації заходився чинити тиск на депутатів Мамализької сільської ради, намагаючись протягнути нове рішення про надання дозволу на придбання ліцензії для використання Сталінештського родовища ТзОВ «Гіпс Біруінца-Майнвест». Ця фірма під іншою назвою заснована у сусідній Молдові, але, схоже, отримавши з рук районної влади таку ласу перспективу, як гіпсовий кар'єр під носом українського гіпсового заводу, швиденько стала українським резидентом і хутко направила продиктованого новоселицькими зверхниками листа до депутатів сільської ради про виділення Сталінештського кар'єру їй.

Проте депутати Мамализької сільської ради продемонстрували природне обурення і, незважаючи ні на що, відмовилися влаштовувати торг на користь заїжджих фаворитів новоселицької влади. Але й після цього дуже зацікавлені особи не полишили намірів пошити сільських депутатів, а з ними і весь колектив Мамализького гіпсового заводу, всіх мешканців району в дурні.

В обхід сесії Мамализької сільської ради було прийнято підозріле і, скоріш за все, нелегітимне рішення виконкому цієї таки сільради, члени якого невідомо з яких причин 3 серпня 2004 року дали згоду про надання ліцензії на промислове розроблення Сталінештського родовища гіпсу вже площею 14,0 га ТзОВ «Гіпс Біруінца-Майнвест».

Рішення виконкому знову підписав той же голова сільської ради Петро Раца. Схоже, у цього самоврядовця, як у героя радянського фільму «Трембіта», шапка виворітки не має. Що не кажіть, а міжсесійну паузу районна влада використала продуктивно.

Постає запитання: а чи міг діяти новоселицький чиновник номер один з таким розмахом, навіть з огляду на природний людський інтерес та наближеність своєї персони до народного депутата Михайла Мельничука, без схвалення своїх дій на другому поверсі чернівецького будинку з левами?

Наразі це запитання залишається без відповіді, хоча редакції відомо, що голова правління ВАТ «Мамализький гіпсовий завод» Ігор Кроншевський зустрічався з головою облдержадміністрації Михайлом Романівим, і той нібито запевнив його, що інтереси колективу, добробут району збігаються зі стратегічним баченням розвитку регіону обласною владою.

Чому ж тоді на п'ятнадцяту сесію обласної ради готувалося вже інше рішення, цілком у дусі районного керівництва, про передачу прав на гіпсовий кар'єр ТзОВ «Гіпс Біруінца-Майнвест». Можливо, обидві гілки влади — М. Романів, який давно приручив раду, та її керівник О. Смотр вважають, що обласні депутати більше керовані, ніж гонорові депутати Мамализької сільської ради. Котрі, до речі, обурені самоуправством свого і районних зверхників, у переддень останньої сесії облради, незважаючи на шалений спротив голови сільради Петра Раци, таки провели позачергову сесію і скасували рішення виконкому на користь ТзОВ «Гіпс Біруінца-Майнвест», а також підтвердили своє ж рішення про дозвіл на передачу ліцензії на розроблення Сталінештського гіпсового родовища надійному і гарантованому господареві у особі ВАТ «Мамализький гіпсовий завод». Окрім того, депутати вимагають скликання сходу села для роз'яснення людям їхньої позиції.

Не допомогли сільському голові й відомі ігри з печаткою, якої то нема, то забув удома. Нарешті печатку таки довелося передати депутатам, і ті завірили свій, на їхню думку, єдино правильний документ.

Може, приклад чіткої державницької позиції, продемонстрований сільськими обранцями, вплине і на депутатів обласної ради, котрі у теплих застіллях називають себе сенаторами, хоча дають будькому маніпулювати собою, як пішаками на шахівниці. Громадянська позиція обласного депутатського корпусу, вважають робітники заводу, котрі пікетували ОДА, має передусім базуватися на інтересах області та колективу заводу, на прозорості і законності рішень, що ухвалюються. Бо без родовища, яке розвідувалося для потреб саме цього підприємства, ВАТ «Мамализький гіпсовий завод» через рік-два зупиниться. Колектив вимагає від обласної влади чесного проведення відкритого конкурсу, який, без сумніву, виграє, адже має інвестиційні плани щонайменше на 5 мільйонів гривень. Проте, певно, обласні керівники, схоже, про таку законну форму передачі майна, як конкурс, забули. Звідки така дівоча пам'ять у буковинських зверхників, можна лише здогадуватися. Хоча відкинувши зайве моралізаторство, і їх можна зрозуміти: вибори, а там і рокіровки у довгий чи короткий бік — річ невідворотна. Залишилося два місяці, а «освоєно» так мало. З владних тронів падати високо, то чому ж хоча б гіпсом не запастися? Тим часом, чи то злякавшися пікетувальників, чи то взявши до відома заяву колективу, чи з якихось інших причин, рішення Чернівецької обласної ради про передачу ТзОВ «Гіпс Біруінца-Майнвест» «Сталінештського» родовища гіпсу, яке було занесене в проект порядку денного п'ятнадцятої сесії, вилучили за кілька годин до засідання. Чи надовго?

Колектив Мамализького гіпсового заводу вважає, що якщо комерсантам не вдасться приборкати депутатів Мамализької сільської ради і доведеться взагалі зняти питання про передачу родовища ТзОВ «Гіпс Біруінца-Майнвест», у зацікавлених осіб є в запасі третій варіант: продаж кар'єру одному з відомих європейських виробників будівельних сумішей. Тоді прослідкувати проходження грошей взагалі буде важко. Попри це голова правління ВАТ «Мамализький гіпсовий завод» Ігор Кроншевський все ж сподівається на торжество здорового глузду і соціальної справедливості. Адже без кар'єру на вулиці опиниться близько 300 робітників, для яких у районі іншої роботи нема.

Сергій СУЛИМА.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Трипільське «Засіяне поле»

ІСТОРІЯ

Владислав Чабанюк, директор державного історико-культурного заповідника «Трипільська культура», надзвичайно цікава людина. Він історик, пристрасний шанувальник минувшини. А ще — закоханий «по вуха» у кіномистецтво. Це Владислав зняв у своєму рідному селі Легедзине, що в Тальнівському районі, ігровий фільм, який став справжньою сенсацією в українському кіносвіті. Його «Ойра» розповіла про часи, коли «лютували шаблі і коні бігали без вершників», про двадцяті роки минулого століття. Картина самобутня ще й тому, що в ній грали своїх прадідів та їх коханих місцеві жителі...

Та сьогодні ми поговоримо з Владиславом не тільки про кіно, а й обговоримо його задум створити на базі «Трипільської культури» масштабний туристичний об'єкт «Засіяне поле».



— Владиславе, чому ви зупинилися на цій назві?

— Тому, що саме народ, який ми нині називаємо трипільцями, чи не першим приніс культуру землеробства у наш край. Він перетворив цілину на мереживо засіяних і повних колоссям полів. А можливо, й тому, що наша земля густо вкрита слідами селищ тих же трипільців. Поселення, немов зерна, лежать у товщі чорнозему. Потенційно кожне з них може вродити жнивами цікавих знахідок, які не лише додадуть відтінків, а й, імовірно, змінять картину, назва якої — «Трипільський світ».

— Однак уже й сьогодні відкриття археологами так званих протоміст відчинило двері у таємниче життя наших пращурів...

— Ледь прочинило — правильніше сказати. На жаль, залишки трипільських поселень, а їх в Україні відомо близько півтораста тисяч, які пролежали у землі п'ять-шість тисячоліть, під дією антропогенного чинника останніх десятиліть, можуть перетворитися на «зерна, що не зійшли». Інтенсивна глибока оранка нищить археологічний пласт, а «чорні» археологи залишають після себе зруйновані поселення. Частково запобігти цим негативним процесам у південно-західному регіоні Черкащини покликаний наш заповідник. Особливої охорони потребують унікальні скупчення трипільських поселень-гігантів площею до 450 гектарів. У IV—III тисячолітті до Різдва Христового ці селища за своєю територією були найбільшими у світі. Тому часто їх порівнюють з протомістами, тобто одними з найперших міст, утворених людством. У цілому Трипільська культура — одне з найяскравіших явищ в історії первісного суспільства. Вона лежить у тому глибинному історичному шарі, з якого проросли перші паростки сучасної цивілізації. Спільно з тогочасними енеолітичними (мідно-кам'яними) світами Межиріччя, Північної Африки та Китаю Трипілля дало потужний поштовх млявій та важкій ході Праісторії, відкривши перші сторінки історії стародавнього світу.

— Знайдені на території Тальнівського району залишки двоповерхових жител, підсобних приміщень і гончарних печей переконують у тім, що трипільці були добрими господарями.

— Так, спільнота людей, котрих ми називаємо трипільцями, проіснувавши півтори тисячі років, залишила після себе зразки оригінальної культури. Ми вже говорили про великі одно- і двоповерхові житла площею в основі понад сто квадратних метрів. Розвинене гончарське ремесло поєднувалося з високохудожнім знаковим розписом. Трипільці, перші хлібороби нашого краю, вирощували кілька сортів пшениці, ячмінь, просо, бобові. Вони використовували для обробки землі рала та волів як тяглову силу. В господарських приміщеннях поселень утримували й іншу велику рогату худобу.

— Реконструйований торік у вашому заповіднику двоповерховий будинок трипільців викликав великий інтерес не лише у науковців, а й у всіх, хто цікавиться історією краю, у туристів.

— Тому й виникла ідея використати пам'ятки дохристиянської давнини у туристичному аспекті. Вже підготовлено розрахунки і детальний план створення музею «Трипільська культура в Україні» у колишньому замку графа Шувалова в місті Тальному. З'явиться музей поселень-гігантів трипільської культури у Легедзиному. Крім експозиційної та виставкової площ, там буде обладнано відеозалу з великою відеотекою науково-популярних матеріалів на трипільську тематику.

Музей-археодром розміститься поряд з найбільшим у світі селищем-гігантом періоду енеоліту поблизу села Тальянки. В урочищі Левади на п'ятигектарній площі виросте поселення-скансен. У реконструйованих трипільських житлах, господарських спорудах, оточених захисною огорожею, протягом кількох днів зможуть перебувати туристи. Інструктори підготують людей до специфіки проживання в екстремальних прадавніх умовах. Група туристів вестиме спосіб життя, максимально наближений до реконструйованого історичного періоду. Бажаючі зможуть носити одяг трипільців, займатися рільництвом, гончарством, ткацтвом, доглядати волів, ходити на рибальство і полювання...

— Мені вже хочеться вбратися у шати трипільської жінки і зайнятися знаковим розписом посуду...

— Це все можливо. Я переконаний, у нас з'являться однодумці серед ділової української еліти, котрі також захопляться «трипільським» задумом. Їх матеріальна підтримка, а наша наукова, пошукова праця та палкий ентузіазм зроблять добру справу. Зазначу також, що туристичні об'єкти «Засіяного поля» розмістяться поряд з трасою Черкаси—Умань і з'єднають два відомі національно-культурні центри — заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка» у Кирилівці та Моринцях і «смарагдову перлину України» — дендропарк «Софіївка» в Умані.

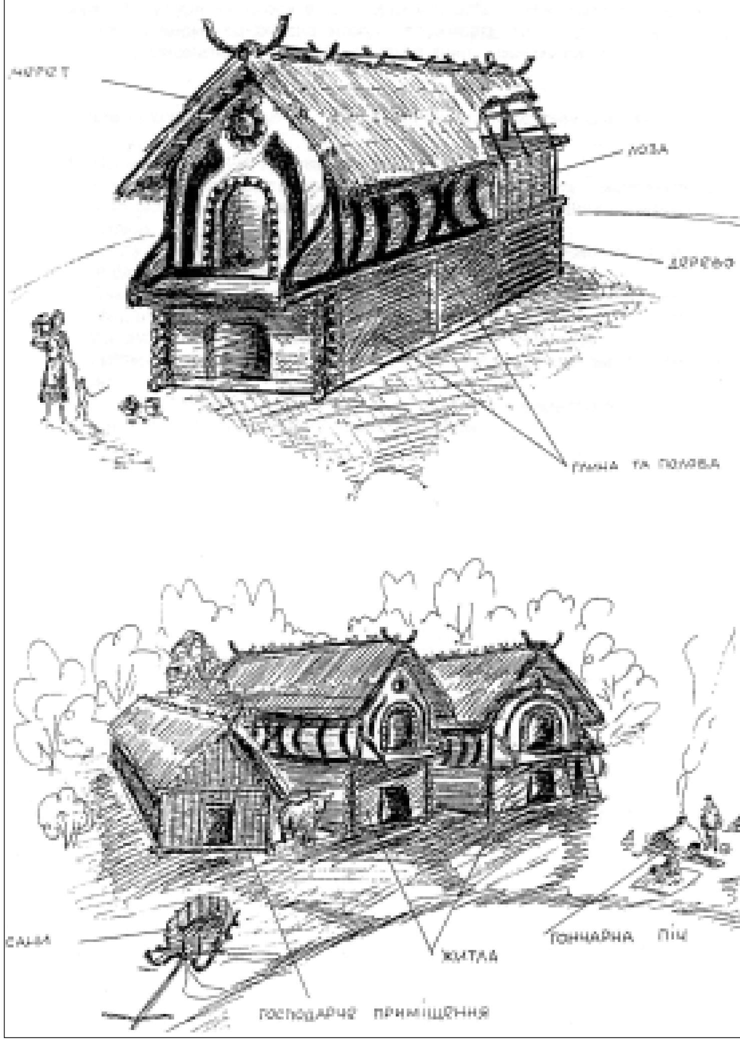
— Бажаю тобі, Владиславе, та твоїм археологам-побратимам, звершення захоплюючих, чудових планів!

Лідія ТИТАРЕНКО.

На знімках: Владислав Чабанюк з недавно знайденою трипільською керамічною мискою; реконструйоване двоповерхове житло трипільців.

Фото автора.

Черкаська область.

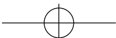


Пленер, іще пленер

Стародавнє місто Кам'янець-Подільський на Хмельниччині стає традиційним місцем проведення всеукраїнських пленерів. Ще не прохолоди спогади від липневого майстер-класу десяти молодих українських художниць, як знову на двотижневі етюди сюди приїхали 27 молодих художників. Кожен із них створить по п'ять картин з подільськими краєвидами. Гості також візьмуть участь у конференції «Поділля у творах митців: минуле, теперішнє, майбутнє», подискутують за «круглим столом» про роль молодих у творенні прекрасного, побувають у мальовничих куточках краю.

Притягує юні таланти до участі в подільських пленерах і можливість повчитися у відомого митця заслуженого художника України Бориса Негоди, котрий разом із заслуженим майстром народної творчості Володимиром Лашком є наставником пленеристів.

Віра ШПИЛЬОВА.





27 серпня. Київ. Шахтарі Горлівки пікетували Кабмін з вимогою погасити заборгованість у зарплаті.



28 серпня. В Україні відзначили День авіації.



29 серпня. Донецьк. Святкування дня міста.



31 серпня. Київ. Мітинг біля Шевченківського райсуду на захист не залежної від влади преси.



30 серпня. Курсанти-першокурсники Севастопольського військово-морського інституту ім. Нахімова склали присягу на вірність українському народові.

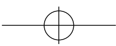


1 вересня. Київ. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин взяв участь у церемонії відкриття нового навчального року в Національному аграрному університеті, де йому було вручено мантію Почесного доктора НАУ.



2 вересня. Київ. В експоцентрі «Спортивний» відкрилася 27-а міжнародна спеціалізована виставка «Медвін: Стоматологія—2004».

Сім днів із життя країни очима фотокореспондентів Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Олександра КЛИМЕНКА, Дмитра ЛЮБЧЕНКА, Укрінформу та Прес-КІТ



Україна олімпійська: 1952 — 2004

Золоте руно Афін

Досьє «Голосу України»

У XXVIII Олімпійських іграх, що проходили з 13 по 30 серпня в Афінах, взяли участь 10 з половиною тисяч спортсменів із 201 країни. 243 атлети України виступили на Іграх у 27 видах спорту і завоювали 9 золотих, 5 срібних і 9 бронзових медалей. У неофіційному командному заліку наші посланці посіли 12-те місце (олімпійські медалі, за сумарною кількістю яких і ведеться цей залік, здобули представники 75 країн).

Навіть не надто підковані спортивні вболівальники знають, що в неофіційному командному заліку на олімпіадах тепер насамперед рахують золоті нагороди, — кількість їх і визначає місце країни в підсумковому олімпійському реєстрі. Тільки за рівності завойованих головних регалій до заліку йдуть інші медалі.

Тож нагадаємо, хто з наших атлетів найбільше заслужив подяки співвітчизників за те, що Україна ввійшла до першої дюжини держав світу з найбільш розвиненим спортом найвищих досягнень.

Так сталося, що першою в нашій команді золоту олімпійську медаль завоювала саме та спортсменка, на яку всі сподівалися, якій усі пророкували перемогу в Афінах, — Яна Клочкова. Дворазова олімпійська чемпіонка Сіднея, тріумфаторка всіх престижних змагань останнього чотирирічча і цього разу перша фінішувала на дистанції 400 метрів комплексним плаванням.

А через два дні Клочкова блискуче провела фінальний заплив «комплексом» на 200 метрів, випередивши всіх конкуренток. Незабаром стало відомо, що чотириразову вже олімпійську чемпіонку Яну Клочкову своїм указом Президент Леонід Кучма удостоїв найвищої нагороди Батьківщини — звання Героя України. Тим палкіше вся наша олімпійська команда поздоровляла Яну та її наставницю Ніну Кожух. А після повернення додому 22-річна спортсменка впевнено заявила, що має намір брати участь і в наступній Олімпіаді — в Пекіні.

Якраз між двома афінськими перемогами Клочкової країна довідалася про видатне досягнення 19-літньої спортсменки з Чернігова Олени Костевич — несподівано навіть для багатьох фахівців (тільки не для наставника Олени Ігоря Черединова!) вона стала чемпіонкою Ігор у стрільбі з пневматичного пістолета. У фінальній вісімці разом із Костевич виступали дами, мало не вдвічі старші за неї і значно досвідченіші — три з них побували раніше на олімпійському п'єдесталі. Та до самої перестрілки за перше місце із сербкою Ясною Секарич (і це добре було видно по телевізору) Олена зберігала дивовижні для її віку витримку і холоднокровність. І завидну влучність — кулі, послані нею, били в саме «яблучко». Так Олена Костевич вписала своє ім'я до золотого реєстру олімпіад.

Четверту найвищу нагороду Ігор принесла Україні землячка Ірини — 23-річна штангістка Наталя Скакун (вага до 63 кг). Від неї цього успіху чекали — адже Наталя блискуче виграла торішній чемпіонат світу у Ванкувері, у її перемогу на афінській Олімпіаді вірили і друзі Скакун по важкоатлетичній збірній, і керівники нашого спорту. Коли в суперечці за «золото» Ігор з білорускою Ганною Батюшко потрібно було встановити олімпійський рекорд у поштовху, Наталя не підкачала. Світова рекордсменка в цьому досягненні, Скакун упевнено взяла 135 кг. Здатна вона була й на більше — якби постала така потреба.

Жіночу гегемонію в українській команді на найвищі олімпійські регалії перервав могутній 30-літній штовхальник ядра з Одеси Юрій Білоног. Він уже не раз ставав лауреатом великих змагань — був чемпіоном Європи, чемпіоном світу в закритих приміщеннях. Мав Юрій і олімпійський досвід — у Сіднеї він посів п'яте місце. І до Греції Білоног прибув тільки по перемогу. Змагалися штовхальники ядра у древній Олімпії, на «доісторичному» стадіоні, де і трибуни не зводили, і сучасно обладнаного сектора не влаштовували. Тон у суперечці найсильніших задав американський атлет Адам Нельсон — уже в першій спробі він кинув ядро на 21 м 16 см. Двічі потім Білоног відправляв снаряд на відстань, лише на один (!) сантиметр коротшу, і коли всі вже впевнилися, що американця не перевершити, Юрій вийшов на останню, шосту свою спробу. І полетіло кинуте ним ядро точнісінько на ту само позначку, що й у Нельсона! Навіть знавці легкої атлетики не пригадують такого збігу. Приголомшлива стабільність і принесла Юрію Білоногу олімпійську перемогу, бо в американця п'ять спроб із шести не було зараховано.

Два наступні українські олімпійські чемпіони наперед відомими фаворитами Ігор не значилися. 26-річний миколаївський батутист Юрій Нікітін, хоча і здобув у своїй спортивній кар'єрі чимало значних перемог, але у прогнозах фахівців як можливий переможець Олімпіади не фігурував — перевагу тут майже одностайно віддавали чемпіону Сіднея Олександрові Москаленку (Росія). Однак довільна програма Юрія була така складна і без найменших помилок ним виконана, що маститий росіянин відстав на три сотих бали. А після того, як в Афінах наші гімнасти блідо виступили й у командному протиборстві, і в розіграші абсолютної першості, особливих надій на них не покладали й у суперечці за нагороди на окремих снарядах. Однак 27-річний харків'янин Валерій Гончаров виконав свою композицію на брусах так бездоганно, що залишив позаду всіх конкурентів. І присвятив Валерій свою олімпійську перемогу трагічно загиблому на початку року другові по збірній та її лідерові Олександрові Берешу.

Ще дві золоті нагороди Ігор славні наші співвітчизники здобули на борцівському килимі. Непередбачуваними їхні перемоги ніяк не назвеш. Хоча всього-на-всього 22 роки львів'янці Ірині Мерлені, але встигла вона стати триразовою чемпіонкою світу з вільної боротьби у ваговій категорії 48 кг. І в дебютному для жінок на олімпіадах виді спорту Ірина продемонструвала неабияку майстерність та азарт. А після фіксації її успіху у фінальному двобої з японкою Ічо Мерлені так бурхливо висловлювала радість, що мало суддю не задушила!

Дуже розраховувала афінська наша команда на досвід і майстерність 29-літнього київського борця-вільника Ельбруса Тедеєва (66 кг), бронзового призера Атланти, триразового чемпіона світу. І Ельбрус не дав нікому засумніватися в тому, що прибув до Афін по чемпіонське звання, упевнено дійшов до фіналу, де майстерно розправився з американцем Келлі. Володареві дев'ятої за ліком нашої золотої олімпійської медалі Ельбрусу Тедеєву довірила Україна нести прапор держави на параді закриття XXVIII Ігор.

Звісно, вагомий внесок у перемоги наших чемпіонів зробили їхні наставники, керівники і лікарі збірних команд, організатори українського спорту — в газетній статті не перелічити всіх, хто допомагав переможцям Ігор. Але відзначимо все-таки президента Національного олімпійського комітету України Віктора Януковича. Наші олімпійці — вперше за всю історію участі незалежної України в Іграх — були сповна забезпечені бюджетним фінансуванням. А також голову Держкомспорту України Миколу Костенка, котрий мобілізував усі служби нашого спортивного відомства для підготовки до Олімпійських ігор; невтомного першого віце-президента НОК України Івана Федоренка; аташе нашого НОК на Іграх в Афінах Олександра Артем'єва...

Низький уклін і всім українським атлетам, котрі піднялися на афінський олімпійський п'єдестал і слідом за нашими чемпіонами Ігор сприяли зміцненню спортивного престижу України.

Проте спочивати на лаврах атлетам і організаторам спорту ніколи — попереду Олімпіада в Пекіні, до якої зосталося лише чотири роки.

Олександр БАШКАТОВ.



Фото Олексія ІВАНОВА(Укрінформ).

30 серпня 2004 року. Українські олімпійці біля трапа літака в аеропорту «Бориспіль».

КОХАЙТЕСЯ, ЧОРНОБРОВІ...

ЛЮБОВ БЕЗ КОРДОНІВ

Шлюб з іноземцем за радянських часів розцінювався як зрада Батьківщині. Незалежність не лише «відкрила» кордони між державами, а й між серцями людей, які живуть у них.

Галина Левицька, начальник відділу реєстрації актів громадянського стану Вінниці, пригадала випадок, коли один із поважних посадовців у радянські часи мало не позбувся крісла тільки через те, що його симпатичне чадо закохалося у темношкірого іноземця. У результаті чоловік потрапив на лікарняне ліжко. Тільки це врятувало його від виключення з партії і звільнення з роботи. Інший чиновник таки поплатився партквитком. Донька повернулася після навчання з Москви, перед тим вийшовши заміж за іноземця. Дівчина розуміла, що батьки на одруження ніколи не дадуть згоди, тому вирішила поставити їх перед фактом. Не думала й не гадала, що її татусеві за це на роботі покажуть на двері.

— Законодавчо шлюби з іноземцями не заборонялися, — продовжує співрозмовниця. — Але їх розцінювали як щось ганебне й непристойне. Мало не зрадою Батьківщині. Про виїзд за кордон після весілля годі було й мріяти. Ті, від кого це залежало, робили все, щоб не випустити молоду (чи молодого) за межі держави. Що розбивалися серця і руйнувалися сім'ї — нікого не обходило. Моральний кодекс будівника комунізму — ось що ставилося понад усе.



Нині у Вінниці щорічно реєструється понад сто шлюбів з іноземцями. Із 1414 пар, які стали на рушничок злагоди нинішнього року, 60 подолянок повінчали свою долю з іноземцями.

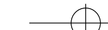
Кажуть, що іноземці німіють перед вродою українок. «Це ще як сказати, — продовжує Галина Левицька. — Бо деякі з наших дівчат ладні на все, тільки б опинитися за кордоном, який для багатьох уявляється омріяним раєм...»

Про справжні почуття у таких випадках йдеться не часто. Буває зустрічається така величезна різниця у віці між нареченою і нареченим, що працівники ЗАГСу подумки моляться, щоб той, даруйте, дожив до кінця процедури реєстрації. Більшість таких шлюбів укладається з корисливою метою: виїхати за кордон, заробити грошей, якщо поталанить — стати спадкоємцем чийогось багатства тощо.

Іноземні студенти, які навчаються у Вінниці, також ловлять момент. Одружившися, вони користуються лікарняними та іншими закладами на тих самих умовах, що й українці. Інакше їм довелося б за все платити дорожче. Втім, є випадки, коли іноземці вирішують назавжди поєднати свою долю з Україною. В одному з сіл Могилів-Подільського району, наприклад, уже більше десяти років мешкає темношкірий африканець. Не цурається важкої сільської роботи. Не лякають його побутові умови... Сказано ж: з милим і в курені рай.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.



«Є в нього до цього кебета...»

*Так відгукнувся про свого юного колегу, дев'ятикласника-гумориста Сашка В'ялкова із Золотоноші, патріарх українського гострого слова **Павло Глазовий**. Майстер сатири та гумору особисто відібрав Сашкові віршовані смішинки серед інших, надісланих на конкурс черкаської обласної газети «Нова доба». Маститий голова журі додав також, що «з цього хлопчини буде толк». Що це справді так — судіть самі, прочитайте гумореску **Сашка В'ялкова** «Вірю в майбутнє твоє, Україно!»*

Вірю я, що в Україну
повернеться слава,
Стане наша Україна
квітуча держава.
Буде кожен українець
щастя
й долю мати,
І ніхто від нас не буде
за кордон тікати.
Навпаки, всі іноземці
схочуть нашу візу,
Посклaдають свої
речі
в великі валізи.
Без вагань вони
покинуть
Сполучені Штати
Та й поїдуть
в Україну
грошей заробляти.
Із Італії приїде до нас
Афродита,
Буде вдома в мене
ванну
й туалета мити.
Буде чистити
картоплю,
ходить в магазини
І тягати із базару
здорові
корзини.
А поїде у відпустку,
то десь
у Мілані
Виміня на наші
гривні
«євро» дерев'яні.
А моя матуся сяде,
зробить манікюра,
Всі побачать, яка в неї
красива фігура.
Будуть в неї гарний одяг
і веселі друзі,
І щодня купатись буде
у ванні-джакузі.
І в Америку поїдуть від
нас секондхенди,
Будуть янки в них копатись
й рахувати центи.
І надінуть Джон із
Джимом наші шаровари —
Найпрестижніші й
найкращі
у світі товари.
Будуть вони по бродвеях
скрізь у них ходити,
По кав'ярнях і театрах
в тих штанях сидіти.
І не будуть в ресторани
тих людей пускати,
Хто не хоче шаровари
наші одягати.
Будуть оті іноземці
в посольство писати,
Щоби їм ув Україні
вид на життя мати.
Процвітатиме навіки
вільна Україна —
Найбагатша і найкраща
у світі країна!

Підготувала Лідія ТИТАРЕНКО.

ТЕЛЕРЕКЛАМА ОДЕСЬКИХ ДЖЕНТЛЬМЕНІВ

Навіщо Штірліц спав у машині

Відповідний кадр із фільму «Сімнадцять миттєвостей весни».

Голос: Штірліц спав у машині. Але всі знали, що через двадцять хвилин він прокинеться і пожене черговий старий автомобіль з Німеччини на схід...

Фірма «Штірліц і Ко». Старі автомобілі з Німеччини.

Ремонт дороги

Робітники везуть тачки з камінням. Попереду виконроб.

Голос: Йшов виконроб зі своїми робітниками на війну з бездоріжжям. І везли вони каміння... І була дорога. І був її ремонт... Але потім був обід. І випили робітники, і впали каменем... І залишився виконроб. І піднімав він ці каменюки і розмовляв з ними...

Вічна історія. Ремонт дороги...

Говорить кицька

На екрані кішка. Вона роззявляє рота, ніби щось говорить.



Дитячий голос за кадром: Дорогий Президенте! Від імені всіх наших кішок і їхніх господарів прошу: зупиніть рекламу «Віскасу»! Дорого!..

Соліта!

У ванні лежить голий чоловік. На голові солдатська вушанка із зірочкою. Піднімає з піни ногу в солдатському чоботі.

Голос: Кирзові чоботи на будь-який смак. Оптові поставки з військової бази... *(Чоловік співає: «Соліта! Соліта! Соліта!..»)*

Публікацію підготував Георгій ВОРОТНЮК.

Фото Олега ВОЛОДИМИРСЬКОГО (УНІАН).

«**Курінь**» поздоровляє свого давнього знайомого і автора Миколу КАПУСТУ з першою премією на першому міжнародному конкурсі карикатури на тему «**Безпека дорожнього руху**» (Тюмень, Росія).

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Тези й антитези

☞ Швидке просування на Олімп інколи сприймають за піднесення економіки чи олімпійські успіхи.

☞ Коли нічого красти, злодії зазвичай беруться за піднесення економіки.

☞ Сліпо в щось вірити чи не вірити — дві сторони однієї медалі: для дурнів.

☞ Розумних краще вчити за п'ятибальною системою, дурнів — за дванадцятибальною: у цих шлях до істини довший.

☞ Реклама і жінка — велика сила, поки про них не скажуть правду.

☞ Демократична держава ідеальна, якщо в ній однакова кількість дурних і розумних. І, звичайно ж, — чесних і злодіїв.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Заклик

На дно — європейським шляхом!

Свобода алілуйщини

Трішечки покритикувати бандитів Берега Рябкової Кістки можна. Все одно ця критика потоне в океані фіміаму.

Офіційне запевнення

Мафія БРК — гарант законності та правопорядку!

Офіціоз

У Березі Рябкової Кістки засновано нову нагороду — Золотий Хрест святого олігарха Іона Іоновича Сидорчука.

Кому незрозуміло?

Ша! Йде приватизація!

Без варіантів

Якими повинні бути в Маразмадорі демократія, приватизація, свобода слова, позитивні тенденції? Ну звичайно ж, маразматичними!

Обережно: фальшивка!

Дізнавшись, що в Березі Рябкової Кістки існує золотий кадровий запас, туди приїхав неабиякий любитель коштовностей Абу Товстобрюх. Та йому вистачило одного погляду, щоб зрозуміти: запас не з золота, а із звичайнісінького багна.

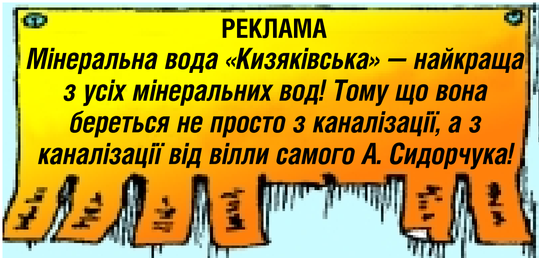
Постулат Пропаханського

Якщо вибори не можна виграти, їх можна сфальсифікувати.

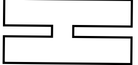
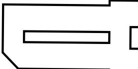
Із спостережень

Губить людей не пиво, а ціни на нього.

Олександр ПЕРЛЮК.



ЦЬОГО

■ 1837 р. Винахідник телеграфного апарата американець Семюел Морзе передав першу телеграму. ■ 1918 р. У Радянській державі ліквідовано приватні залізниці. ■ 1928 р. Раднарком УРСР затвердив новий український правопис («скрипниківський»). ■ 1938 р. В Ужгороді створено організацію національної оборони «Карпатська Січ». ■ 1944 р. Фінляндія розірвала відносини з Німеччиною і вийшла з війни проти СРСР. ■ 1963 р. Помер актор Михайло Романов. Працював у Київському театрі російської драми імені Лесі Українки (1936-63). ■ 1991 р. Над будинком Верховної Ради України піднято жовто-синій прапор.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ

з 6 по 12 вересня 2004 року

Цей тиждень обіцяє бути напруженим, відчуєте роздратування від тиску з боку людей або обставин. Вам корисно переглянути свої перспективи на майбутнє, відмовитися від тих, що на сьогодні втратили сенс.

ОВЕН. Поїздка, яку ви давно планували, не відбудеться або її буде перенесено. Вас можуть поставити перед фактом і доведеться кудись їхати. Через вашу прямолінійність і нестриманість імовірні затяжні сварки або конфлікти з колегами, родичами чи сусідами.

ТЕЛЕЦЬ. Якщо любовні стосунки зайшли в глухий кут, слід позбутися перешкод, що ви самі створили. Ймовірно, вам доведеться вирішувати фінансові питання, і там, де справа торкнеться ваших власних грошей, відстоюватимете кожну копійку.

БЛИЗНЮКИ. Вам треба буде вирішувати цілий комплекс домашніх проблем, відкладання яких здатне обернутися серйозними труднощами. Можливо, робити це вам доведеться самостійно; якщо розраховуєте на партнера, то він не зможе допомогти — вся відповідальність ляже на вас.

РАК. На початку тижня ви опинитеся в ситуації, коли доведеться приймати рішення під впливом обставин. Будьте дуже уважні і зосереджені — через вашу необережність можуть статися поломки і несправності, а ті технічні проблеми, про які ви знаєте, обов'язково усуньте, інакше вони можуть призвести до серйозних прикрощів.

ЛЕВ. Вам доведеться багато працювати заради досягнення однієї мети — заповітного бажання. Слід виявити наполегливість і завзятість, щоб отримати хоч який-небудь результат, але, якщо втратите витримку, то ризикуєте розпалити конфлікт із друзями або групою однодумців. Друзі можуть залучити вас до своїх сімейних проблем, а ви їх — до своїх фінансових.

ДІВА. Влаштовуватимете своє життя, розв'язуватимете проблеми роботи, кар'єри або початку самостійної діяльності, можливо, у ваших діях буде багато суперечностей. І якщо виникне ситуація, коли треба буде докласти всіх зусиль, щоб утримати своє становище і репутацію, відстояти самостійність, то намагайтеся не доводити справу до конфлікту з батьками або керівництвом.

ТЕРЕЗИ. Ваш внутрішній психологічний стан залежить від того, про що ви тепер думаєте, що вас непокоїть. Особливо хвилюватиметеся за тих, хто далеко і від кого залежить ваш успіх або становище на роботі. Вам набагато полегшає, якщо приймете остаточне рішення з питання, що вас непокоїть.

СКОРПІОН. Тільки завдяки наполегливості і бійцівським якостям ви зможете відстояти свої інтереси і становище в колі друзів і однодумців. Цього тижня стосунки з деякими людьми або організаціями набудуть загостреного характеру. Ви можете припинити їх або розірвати якийсь договір, щоб отримати нові перспективи і надію.

СТРІЛЕЦЬ. Можливо, налаштуєтеся агресивно і мимовільно шукатимете суперника, вас легко буде залучити до суперечки або можете стати призвідником конфлікту. Імовірно, доведеться почати якісь позови або судові розгляди, до того ж зіткнетеся з енергійним і досвідченим суперником.

КОЗЕРІГ. Вам треба виявити ретельність, працелюбність і методичність, якщо хочете отримати результат на перспективу. Але не дуже захоплюйтеся: від перенапруження можете відчувати фізичну слабкість і виснаження. Будьте уважні, працюючи з інструментами і обладнанням, особливо з тим, яке пошкоджене. Не вплутуйтеся в суперечки і конфлікти з колегами по роботі.

ВОДОЛІЙ. Цілком неусвідомлено привертатимете до себе увагу ексцентричною або зухвалою поведінкою, добре, якщо хтось поряд підкаже і ви візьмете це до уваги, інакше відштовхнете від себе добрих людей. Під час спілкування з дітьми і коханим (ою) можете зіпсувати стосунки необережним словом або вчинком.

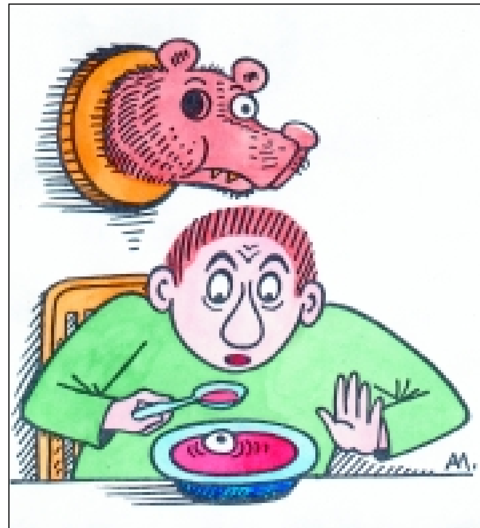
РИБИ. Будете дратівливіші, ніж звичайно. Сварка або конфлікт, що виникає, може стати перешкодою для подальших довірливих стосунків. Ситуація вдома вас також уже не влаштовуватиме — захочеться або поїхати далеко і надовго, або розпочати перебудову в оселі.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

Глухий прозріє, сліпий почує?

З інформагенств:

— Тільки сліпий не бачить, що уряд виконує своє зобов'язання...



Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Від чергового:

— *Сліпих, які цього не бачать, так багато, що треба вам подбати про бригади поводирів на виборах.*

Прогніться!

Гліб Павловський, російськомовний політтехнолог:

— До десятка центрів додасться ще один — російський (йдеться про відкриття «Російського клубу». — **Черг**.)... Не бійтеся, це не боляче.

Від чергового:

— *У старих спокусників-розпусників ця*



Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

фраза повністю звучить так: це не боляче, а навіть приємно...

«Многоуважаємоє многоточіє»

Віктор Черномирдін, посол РФ в Україні:

— Я спілкуюся з Віктором Федоровичем і Віктором Андрійовичем (Януковичем і Ющенком. — **Черг**.). У кожного є свої «многоточія», когось більше поважаємо, когось менше поважаємо.

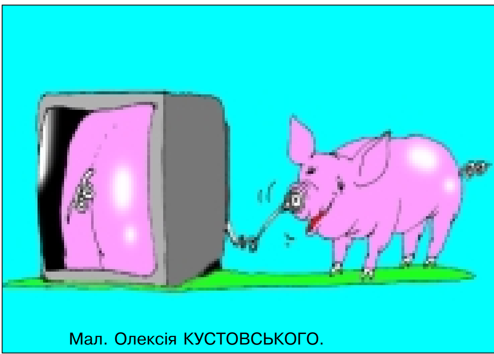
Від чергового:

— *Великий і могутній руський язик! Так прозоро сказано, що нічого додати. Хіба що яке-небудь «мєждомєтіє»!*

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Коли б рахітній свині роги...

З одного штабу кандидата у Президенти України:



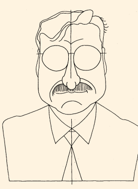
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

— Хто жив у селі, знає, що таке рахітне порося: велика голова, а ноги маленькі. Годуй не годуй — заб'єш, а наїдку ніякого. Так і політреформа!..

Від чергового:

— *А ще знаємо, що в такого рахітного поросяти, крім великої голови і маленьких ніг, буває проклюються роги. І тоді цю свинюку помиями не годуй, а дай переорати поле. Конституційне...*

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.



НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Садок у вересні — що кожух у січні

4 вересня — Боголіпа. Повинні з'явитися перші осінні приморозки, котрі сприяють початкові льоту павутиння. Якщо павутиння прилипає до рослин — на тепло. Мало павутиння — на суху осінь.

5 вересня — Лупи. Якщо падолист лягає горілиць — на холодну зиму, а долілиць — зима буде теплою.

6 вересня — Євтихія. Дощовий день — погожа осінь і щедрий урожай наступного року.

7 вересня — Варфоломія. Закінчується врожай білих грибів і починається рання сівба озимини. Суша на Варфоломія — гострої зими є надія.

10 вересня — Мусія. Починається дубовий падолист. Якщо ж листя ще міцно тримається, то зима буде люта.

Прикмети вересня

■ Рясно защедрила горобина — на сувору й сніжну зиму.

■ Щедро вродили горіхи на ліщині — зима має бути суворою і сніжною.

■ Грім у вересні віщує довгу й теплу осінь, а в жовтні — малосніжну зиму.

■ Туман уранці піднімається, утворюючи хмари — на дощ; падає на землю — на суху погоду.

■ Парує туман над лісом — пішли гриби.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

▸ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
(р) Платні матеріали.
▸ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
▸ Рукописів не повертаємо.
▸ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
▸ При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.
Загальний тираж 159037.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 3011163. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

